

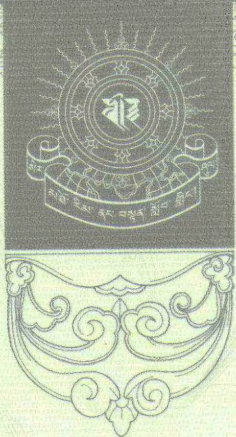
༄༅། རོ་འཁོར་གྱི་ནང་བསྐྱེད་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75706
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	4
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཐོད་བཞི་བ།

བརྒྱུས་ཆེན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།

ཉལ་ས་རིགས་དང་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ།

མེད་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བརྒྱན་སྒྲིབ་མིང་།

- 1 རིག་གནས་འཇིག་ཐུག་པེ།
ལྷན་ཉལ་དག་གཞུང་ཆེ་འབྲེལ་དང་ལྷན་དག་གི་སྐྱེ་ཆེ།
- 2 འཇུག་ཆེ་འཇིག་ཐུག་པེ།
ཡོངས་འཇིག་འཇུག་གྲུ་ཆེ་འཇིག་གཉིས།
- 3 འཇུག་འཇིག་འཇིག་ཐུག་པེ།
ཡོངས་འཇིག་འཇུག་གྲུ་ཆེ་བ།
- 4 འཇུག་ཆེ་འཇིག་ཐུག་པེ།
ཉལ་མེད་དང་ཡུལ་དོན་ས་གཞུང།
- 5 གཞུང་གསར་འཇིག་ཐུག་པེ།
པར་ལྷན་ལྷོ་དོན་དཔལ་པར་གཉིས་པར།
- 6 གཞུང་ཆེ་འཇིག་ཐུག་པེ།
པར་ལྷན་སྐབས་དང་པོ་ལྷོ་དོན་ལྷན་ཆ།
- 7 ལྷན་གསར་འཇིག་ཐུག་པེ།
དང་དཔལ་མེད་ལྷན་ལྷོ་ལྷན་གྲུ་ཆེ་འབྲེལ།
བསམ་གཞུག་ལྷོ་དོན་ལྷན་འབྲེལ་ལྷོ་དོན།
- 8 ལྷན་ཆེ་འཇིག་ཐུག་པེ། ལྷན་ཆ།
དཔལ་ལྷན་ཉི་ལྷོ་ལྷོ་དོན།
པར་ལྷན་ལྷོ་དོན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གཞུང་པ།
- 9 ལྷན་ཆེ་འཇིག་ཐུག་པེ། ལྷན་ཆ།
པར་ལྷན་ལྷོ་དོན་སྐབས་འཁོར་ལོ་ལྷན་ཆ།
- 10 པར་ལྷན་ལྷོ་དོན་སྐབས་འཁོར་ལོ་ལྷན་ཆ།
པར་ལྷན་ལྷོ་དོན་སྐབས་ལེ་ནས་བཟུང་པའི་བར།

པོ་ད་བཞི་པ།

༡། འཇུག་ཆེན་འཛིན་ལཱ་འཛོལ་དེང་།

མེད་ལྷན་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གིས་བསྒྲིགས།

བཙུ་ཕྱིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་བྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མིན་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་སྦྱོར་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོའི་ཆ་རྒྱུ་ལས་འཕྱར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་ལྡན་ཞིང་། སློབ་ཉེ་སྐད་ལ་ཡང་འགན་བཟོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། བ་ཟད་ཆོས་སྒྲུབ་སྤྱིན་ཅན་ཆོའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱང་དུ་བསད། སྒྲོམ་པ་དང་དུ་བྲངས་ཏེ་ནང་འབྲེན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུགས་མེད་པའི་ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་སྒྲུབ་མཚེ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུ་ཕྱིག་རིག་པའི་གནས་གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་པ་འདི་ལ། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འཚོ་གཞིས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྒྲུབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོར་འཛིན་དར་སྤེལ་བྱ་ན་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་ཉེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ལུལ་གྱུ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ན་རྣམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཏིར་དུ་ཡུར་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྤྱིར་དུ་ཡོད་ལ། མེས་པོ་གོང་མ་ཆོས་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བརྒྱུད་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་།

ལྷགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཙུ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཅིས་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་འགན་ཁུར་ཆི་
མོ་ཞིག་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྲལ་ཏུ་བབ་པ་སྤྲོས་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྗེས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སེར་ཤུལ་དགོན་གྱི་བྲི་ཐོག་སོ་བདུན་
པ་ལ་ཐུབ་བསྟན་སྟན་ཀྱགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆོན་
འོག བྲི་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོར་སེར་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་སྤྱིང་འདི་གསར་འཛུགས་
དབྱ་འབྱེད་གནང་ཞིང་སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
མཛད། དེ་བཞིན་ལས་ལྡེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱབ་སྦྱོར་
དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་བྲི་པ་ངག་དབང་ལེགས་འོངས་མཆོག་
གིས་གཙོས་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དགེ་ཆེན་དུ་མས་སྟོབ་དུ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་རྒྱུ་
ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྦྱོར་ལྟོད་མེད་གནང་ཞིང་། སྟོབ་སྤྱིང་
གི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྟོབ་སྤྱིང་སྤྱིའི་རྒྱིག་འཛུགས་དང་། རྒྱགས་
སྤྲོད་ལམ་ལྷགས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྟོགས་གང་ཐད་ནས་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་ལྷན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་སྤྲལས་དང་བཅས་པའི་
འཆད་ཉན་ཆ་ཆོང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱིག་འཛུགས་རྒྱགས་
སྤྲོད་ཀྱི་ཆོད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྲུས་ཀ་རུང་ལེགས་པའི་ནང་
བསྟན་སྟོབ་སྤྱིང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་སྦྱོ་བཏགས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་སྤྲང་། ད་
ལམ་སྟོབ་སྤྱིང་འདིའི་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམ་པས་གཟིགས་སྟོག་སྤྱོད་བའི་དང་། རྒྱིག་གཞི་
ལྟར་གྱི་སྟོབ་ཆོན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
དེང་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཐོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ཆེན་རྣམ་པས་དབྱ་བྲིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་ཕུར་བ་གྱུ་འདེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་གཞིགས་ལ་འབད་བཅོན་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
 སློབ་སྦྱང་གི་སྒྲིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ཆེད་སྒྲིག་གི་སློབ་དེབ་བཀོད་སྒྲིག་
 ལྷན་པའི་ཁོངས་ནས། བསྐྱུས་ཆེན་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཡོངས་འཛིན་
 ཕུར་ལྷོག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུས་གྲྭ་ལས་རིགས་ལམ་ཆེ་བ་རྟགས་
 རིགས། སེར་ཡུལ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་ས་ལམ་རྒྱུད་བ། གྲུབ་མཐའ། རྟོན་
 བདུན་རྩ། ཡུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་
 དང་པོ་ལས་མཆོད་བརྗོད་དང་ཕྱོགས་སྒྲ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོར། ལུར་
 ལྷའི་སློབ་ཚན། ཡབ་ཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྤང་རི་ཐང་བའི་གསུང་སྟོན་སྟོན་ཆོག་
 བརྒྱད་མ། ཡུལ་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་རྟོན་བཅས་ཕྱོགས་
 བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྱུན་ལྷན་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཁྱེད་གཞིགས་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
 དང་། ཆོག་ལྷག་གི་སྐལ་པ་སྲུ་གའི་རྗེས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
 ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
 བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
 སོར་འཛོག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཐོར་འགའ་ཞིག་ཐོར་
 བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
 བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ལུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་སྤངས་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲྭ་ཆོང་
 གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་བཞིའི་སློབ་ཚན་ལ་
 ཁག་བཤོས་ལྷན་ཤིང་། དེ་མཆོངས་ཀྱི་ལུར་ལྷའི་སློབ་ཚན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྐྱུན་ཡོད།
 རྟགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་

ཉམས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྲུ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་
ལ་པོད་ཁམས་ལ་གསལ་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྟོན་གས་
བསྐྱེགས་ལྟས་ཏེ་ཁྱོད་འཛིན་གྲུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་དེབ་སྟོན་གས་བསྐྱེགས་ལྟས་ཡོད། ས་
བཅད་འཛིན་གྲུ་དང་དཀར་ཆག་སྐྱིག་གྲུ་ཡིན། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱུན་
ཉམས་ནང་གསེས་གཞུང་ཆོན་རེ་རེར་བརྗོད་བྱའི་གནད་ཆོང་བའི་མཆོན་དང་དེ་མཆོངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱེགས་ལྟས་ཡོད།

གསུམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་ཆོས་ཚུད་གཞུང་གི་སློབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚུད་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་རྩུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ་འཛོལ་སྟོན་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཀྱན་རྣམ་པས་ཀྱང་སློབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་གྲུ་
སོ་སོའི་ཚུད་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་རྫོགས་མཆོམས་སྟོམས་བསྐྱེགས་གནང་སྟེ་སློབ་
མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཀྱི་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བཟུན་སློབ་སྦྱང་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

ཡོངས་འཛིན་རྟགས་རིགས།	1
སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱར་སྒྲུབ་པ།	1
རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།	2
ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་བཤད་པ།	2
མཐུན་སྒྲིགས་དང་མི་མཐུན་སྒྲིགས་བཤད་པ།	4
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།	7
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་	10
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་	12
མ་དམིགས་པའི་རྟགས།	13
བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ན་དབྱེ་བ།	22
སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ན་དབྱེ་བ།	23
བསྒྲུབ་བྱའི་སྟོན་ན་དབྱེ་བ།	24
མཐུན་སྒྲིགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ན་དབྱེ་བ།	25
ཚོལ་བའི་སྟོན་ན་དབྱེ་བ།	26
འགལ་རྟགས།	28
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས།	30
མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས།	33
སྒྲུབ་དག་དང་འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ།	35
ཞར་བྱང་མཚན་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་	38

ས་ལམ་རྒྱུ་བ།	41
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།	41
སའི་ཆོགས་ལས་གཞན་ལྷགས་དགག་བ།	43
ཐེག་དཔན་གྱི་ས།	52
ཐེག་ཆེན་གྱི་ས།	55
ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ།	58
ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས།	59
སྤང་བ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།	60
ཡོངས་སྤོང་གི་ཁྱད་པར།	62
སའི་ངེས་ཆོག་	63
ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་	66
ཚོད་པ་སྤོང་བ།	73
ས་བརྒྱུ་པ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་བ།	74
གཉེན་པའི་ཆོགས་སྒྲིབ།	75
 ཐུབ་མཐའ།	77
སྦྱིར་བཤད།	77
བྱེ་བྲག་སྒྲིབ།	77
མདོ་ཕྱེ་བ།	81
སེམས་ཅན་བ།	86
རང་རྒྱུད་བ།	91
ཐལ་འགྱུར་བ།	94
 དོན་བརྒྱན་ཙ།	99
དངོས་པོ་བརྒྱད།	99
རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ།	101
ལམ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་	107

གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་དག།	111
ནམ་ཐོགས་སྤྱོད་པ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཅུ་གཅིག་།	115
ཅེ་སྤྱོད་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཅུད།	123
མཐར་ཁྱིས་སྤྱོད་པ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཅུ་གསུམ།	125
སྐད་ཅིག་སྤྱོད་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཞི།	126
འབྲས་ཤུ་ཚས་སྤྱོད་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་བཞི།	126
རྣམ་འབྲེལ་བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལུ་དང་པོ།	128
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ།	128
མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཐུག་།	130
གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།	131
དགོས་འབྲེལ་དག་།	133
གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།	136
སྟོགས་སྟེ།	140
འབྲས་ཉགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས།	142

ཁྱུ་ལྟོ་སྟོབ་ཚན།

ཁྱུ་ཚུང་ཆེ་ག་བརྒྱད་མ།	146
ལམ་རིམ་ཤུལ་དོན།	147

༄༅། །ཡོངས་འཛིན་རྟགས་རིགས།

ཡོངས་འཛིན་ཕུར་སྤྱོད་པ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ།

སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བྱར་སྒྲུབ་པ།

༄༅། །ཁྲི་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་རིགས་པའི་
སྟོན་འབྱེད་བསྐྱེད་གྱུ་ལྡན་པར་བཤད་པ་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས་རིགས་ལམ་
ཆེ་བ་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་
པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་སྤྱི་རྒྱུ་པའི་སྟོན་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་ཆད་མར་བསྟན་ཏེ།
འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་པས། རང་རྒྱ་བསམ་སྟོར་སྤྱན་ཚམས་ལས་འབྱུངས་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་བསྟན། འོ་ན་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་མངའ་ཞེན། བདེ་གཤེགས་སྟོབ་
ཅེས་པས། རང་དོན་སྤངས་པ་སྤྱན་ཚམས་དང་། གཞན་དོན་རྟོགས་པ་སྤྱན་ཚམས་གཉིས་
མངའ་བས་ན་སྟོབ་པ་ཁྲི་ན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་བྱ་
བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་རང་རེའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་ཆད་
མ། དེའི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་པ་རྣམ་དག །དེའི་ཡུང་ལས་གསུངས་པའི་
ཆད་མ་མངོན་རྟེན་གཉིས་ནི་འཇུག་བྱའི་ཆད་མ་རྣམ་དག །རྒྱ་བསམ་སྟོར་སྤྱན་ཚམས་
ནི་ཉམས་སྲུང་བྱའི་ལམ་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོག་གའི་ཚོག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་
མཛད། དེས་ན་སྒྲུབ་དག་དང་། སྤྱན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་
པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དེ་ནི། བསྟན་འཛིན་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་

ཉེ་སྤྱི་དང་ལྷན་འབྲེན་གྱི། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས་ཤེས། མཁས་པ་དེ་ནི་
ཚོགས་པ་ཡི། ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བསྟན་པ་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ།

དེས་ན་འདིར་རྒྱལ་དག་དང་། ལྷན་འབྲེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
ཚོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱལ་པ་ཡི། གཏན་ཆོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞུང་འདིའི་
སྐབས་སུ་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྒྱལ་
དཔེ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་ཡོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད།
ཡོད་མེད་གང་ཅུང་ཡིན་ན། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ་ལས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ་ལས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་པོང་རྩ་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། རི་པོང་
རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ། སྤྱི་མི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། བྱས་རྒྱལ་སྤྱི་
ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཞུགས་པ། བྱས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་
པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲིལ་ཚུལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཡང་དག་བཤད་པ། དེའི་ཕྱོག་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱི་
ལྷན་སྐྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཡང་དག་གི་ལྷོས་གཞི་དང་། མཆོན་ཉིད།
དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྷོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
བཤད་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྷོས་གཞི་མཐུན་ཚོགས་དང་མི་མཐུན་ཚོགས་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། ལར་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆོས་
ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱོད་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་

པའི་ཚྭ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། རྟོང་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། རྟོང་མི་རྟག་
པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
དམིགས་པ། རྟོང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ནི། སྒྲ་དེ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྲལ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བདག་
མེད་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྲལ་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། རྟོང་སྒྲ་རྟོང་བྱ་
སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཆོས་
ཡིན་པས་མ་བྲལ་བོ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས། མཆན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། མི་རྟག་པ་དང་པོ་དང་། མི་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་པ་ཡིན། ཡང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་རེ་
རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པའི་ཆོ། སྒྲ་སྒྱུར་བ་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཚྭ་གཞི། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ། བྱས་པ་
རྟགས་ཡང་དག། རྟག་པ་དགག་བྱའི་ཆོས། སྒྲ་རྟག་པ་སྒྱུར་བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱར་
འདོག། །དེས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། སྐབ་བྱེད་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོང་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱད་
ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཁྲབ་པའི་ལྟས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་བཤད་པ་ལ།
དངོས་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་བཤད་འཇུག་གི་ལུ་བཞི་ཆེ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་པ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མི་རྟག་པ་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་
མཉམ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་མི་རྟག་པས་སྟོང་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ། རི་བོང་རྩ་དང་པོ། མེས་བྱ་གཉིས་པ། རྟག་པ་
གསུམ་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་
རྒྱ་ཡོད་པས་ཁྲབ་བམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུ་གསུམ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ལུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་ལུ་དང་གསུམ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ལུ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི།
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རྒྱ་མེད་དེ། དེ་དང་སྐྱ་གཉིས་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་ནི། ལུམ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི། ལུམ་པ་

ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱལ་གྱི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེའི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་སྐྱ་གཉིས་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཁྱོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན། སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
 ལུ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱགས་མ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་མེད་པའི་ལུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱ་བཤད་རུ་མེད་དེ། ཁྱོད་དང་སྐྱ་གཉིས་མི་རྟག་པར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་རྟག་པ་གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་
 ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་སྦྱགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་ཞེས་པའི་སྦྱགས་དེ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་
 ཁྱབ་ཉེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་སྦྱགས་ཞེས་པའི་སྦྱགས་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་སྦྱགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྦྱགས་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
 བ་སྒྲ། མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་
 བྱའམ་སྦྱགས་ཀྱི་སྐྱའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྦྱགས་ཆོས་ཞེས་
 པའི་སྦྱགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་ལ་ཡོད་
 མེད་ཅེས་པའི་སྦྱགས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་སྦྱགས་དེ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སམ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཕྱོག་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱགས་ཞེས་
 པའི་སྦྱགས་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཕྱོག་དང་གཞི་ཕྱོག་ཐམས་ཅད་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། འདི་ལ་ལུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་སྐྱ་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྦྱགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱགས་མ་
 ཡིན་པའི་ལུ་ཡིན། དུམ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་ཡིན།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་ཏུ་
 ཡོད་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ལུ་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་ཏུ་མེད་པའི་ལུ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་
 སྤྱིར། གཞི་པ་མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་
 པ་ནི། མཐུན་སྟོགས་དེ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ཀྱང་། མི་མཐུན་སྟོགས་
 མཐུན་སྟོགས་དང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། གཞི་གྲབ་
 ན། མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་གྲབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་
 སྟོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་གྲབ་ན། སྐྱ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་
 སྤྱིར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་བཤད་པ་ལ། མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་
 བ། མཐུན་དཔེའི་མཛེན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་གྲབ་ན།
 དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ། གཞི་མ་གྲབ་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁཛུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རི་པོང་གི་རུ་དེ་
 དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁཛུངས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་མ་གྲབ་ན། རི་པོང་རུ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
 རྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་བཞིན་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་ཡང་ཡོད། བྱས་ན། མི་རྟག་
 པས་ཁྲབ། དཔེར་ན། ཁྱོད་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་མཛེན་ཉིད།
 བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་གྲབ་ན་ཞེས་སྟགས་རྟགས་འགྲེ། བྱས་པའི་
 རྟགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། མི་མཐུན་དཔེར་བརྒྱུད་བ། མི་མཐུན་དཔེའི་མཛེན་ཉིད་

མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་
པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ནི་ཡོད་
པ་གོང་དུ་བསྟུངས་ཟིན།

རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེའི་
མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིན། སྟོགས་ཆོས། རྩིས་ཁྲབ། རྟོག་ཁྲབ་གསུམ་མོ། །དེ་
ནམས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་ཀྱི་ཤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་
ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་དེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྩིས་
ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྦྱབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལྟོག་དང་འབྲེལ་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་
ངེས་པ་དེ། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གོ་བ་
གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སླ་དེ་སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཀྱང་མཚན་བྱ་དེ་ནམས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞི་ལ་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་པར་འགོད་ན། སླ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་
པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྦྱོན་མེད་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་སླ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་སྦྱིང་ཤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་
སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སླ་མི་
རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་མི་རྟག་
པ་ལ་འབྲེལ། ཁྱོད་སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ། ཁྱོད་སླ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྩིས་ཁྲབ་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་དང་མི་ལྟ་
 པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། རྒྱུད་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ། རྒྱུད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 རྟགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། རྒྱུད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་
 ཚོས། རྟེན་བྱུང། རྟོག་བྱུང་གསུམ་ཀ་ཡིན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་གང་ཞིག རྒྱུད་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་རྒྱུད་མི་རྟག་
 པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་
 ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྐྱ་
 དང་པོ་མཐུན་ཐ་དང་གང་ཞིག རྒྱུད་སྐྱའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན། སྐྱ་རྒྱུད་ཡིན། སྐྱ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་སྤྱ། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། བུམ་པ་དེ།
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྟ་བུ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྟ་བུ་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་གང་ཞིག རྒྱུད་སྤྱིང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་
 མས་མ་ངེས་པའི་སྤྱ་རོལ་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་

དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་
 སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་སྤྲོ་རྩ་བ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་
 ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་
 དག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྐབ། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། བྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག །སྐབས་ཚུལ་ཡིན་
 སྐབས་ཡིན། བྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན། བྱོད་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་ཚུལ་ཡིན་སྐབས་དང་། ཡོད་
 སྐབས་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡོད་པར་སྐབས་
 པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞི་པ་འབྲུད་དོ། །བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་
 རྟོག་བྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བསྐྱབས་ཟིན། ཅ་རྟགས་
 གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག

གསུམ་པ་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རོ་པོ་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་
བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱེད་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ།
མཐུན་སྦྱོགས་ལ་འདུག་ཚུལ་གྱི་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ། ཆོལ་པའི་ལྷོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དུག །དང་
པོ་ལ། འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག །མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་
ཡང་དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཆོན་གཞིའི་སྤྱིང་རུ་མཆོན་
ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ། ཏྲགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི།
དང་པོ་ནི། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཏྲགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱོད་གྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། བྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
སྤྱིང་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཆོད་པའི་ཆོན།
འབྲས་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་འདུས་
བྱས་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་
ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གོ་བ་དང་སྐྱར་ན། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་གང་
ཞིག །བྱོད་གྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱེད་གཙོ་པོ་ཡང་
ཡིན། བྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིང་པ་དེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག །རྒྱ་སྤོན་པོར་སྐྱབ་
གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག །རྒྱ་སྤྱི་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག །རྒྱ་བྱང་པར་སྐྱབ་གྱི་
འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག །རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་དང་ལ། མཆོན་
གཞི་རིམ་པ་ལྟར། རུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། རུ་བ་ཡོད་པའི་ལྷིང་། ཞེས་
བཤོད་པའི་ཆོ། རུ་བ་དེ་རུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་
ཏྲགས་ཡིན། བར་སྐྱར་གི་རུ་བ་སྤོ་ཡོད་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྤོ་མེ་སྤོན་རུ་པོར་བ་

ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ཏུ་བ་དེ་བར་སྒྲུབ་གི་ཏུ་བ་སྡོམ་ལང་
 བོ་རང་རྒྱ་མེ་སྡོམ་ཏུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་སྡོམ་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་ཀྟགས་ཡང་
 དག། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྟེ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། རེས་འགའ་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་དེ། ཉེར་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་སྟེའམ་རང་སྟོག་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་ཀྟགས་ཡང་
 དག། རྩོ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་སྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 གི་དམིགས་སྟེན་མེད་པར་མི་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། རང་
 གི་དམིགས་སྟེན་མེད་པར་མི་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་སྟོ་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་རང་གི་དམིགས་
 སྟེན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་ཀྟགས་ཡང་དག། ཁ་ནང་བྱ་
 རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བྱ་རྩོ་སྡོམ་པུར་གཟུགས་སྟེ་མ་སྟེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་
 དེ། བྱ་རྩོ་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱ་རྩོ་ད་ལྟར་བ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་
 གོང་བུའི་སྟེང་བྱ་བྱ་རྩོ་སྡོམ་པུར་གཟུགས་སྟེ་མ་སྟེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་
 ཆོས་རྒྱུ་དཔོག་གི་འབྲས་ཀྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཏུ་བ་དེ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་ཏུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁབ་བྱེད་ཏུ་
 འཇུག་པའི་འབྲས་ཀྟགས་དང་། ཏུ་བ་དེ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་ཀྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 ཁབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། ཏུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་ན་ཏུ་བ་ཡོད་པས་ཁབ་པའི་དོན་
 དང་། དེ་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། མེ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁབ་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཏུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་
 པའི་འབྲས་ཀྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། རྟོད་མེའི་འབྲས་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མ་ཆོན་པ་ཙམ་མོ། ཏུ་བ་དེ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་པའི་ཀྟགས་ཡང་དག་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀོད་ཚད་དང་སོང་ཚད་ཀྱི་ཀྟགས་གཉིས་ཀ་

དང་། ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཅུ་བ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐང་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཅུ་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན། མེ་དེ་ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་བཀོད་ཆོད་དང་སྐང་ཆོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན། མེ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དང་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐང་ཆོད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །མེ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་དང་
 ཆ་ཞིང་བསྟེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཅུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཅུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་
 མཛན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཛན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཛན་
 གཞི་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཛན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཛན་ཉིད། ཡང་ན་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་
 དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཛན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཛན་ཉིད་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག རང་བཅོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་འཁེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ།

དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་བཟོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་མི་འཕེན་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་གི་བྱེད་པ་པོ་
དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་མཆན་གཞི་
ནི། ཚལ་བྱང་དང་། སྐྱེས་པ། ཏུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོ་དང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་པ། དངོས་པོ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་དག་པ་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །

ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱབ་
གྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཆན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། བྱས་པ་དང་པོ་དང་། བྱས་པའི་བྱེ་
བྱག་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི། བྱས་པ་དེ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པའི་བྱེ་བྱག་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ།
མཆན་གཞིའི་ལྗོངས་ཏུ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་དེ། ཁྱོད་
དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་ཅུང་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་

གི་ཚད་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཤི། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་རང་ལ་མི་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་
གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་འཆད་མི་རིགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཕྲག་པ། མེད་ལ་མི་འཕྲག་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་སོགས་
གྱིས་བསྟན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་
གྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དེ་སྐབས་
ཀྱི་ཚོགས་ཚོས་ཅན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་མི་སྤང་བ་དེ། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་
སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་
སྤང་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྤང་བའི་འགལ་ཟླ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། བྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྤང་
བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པ། དང་སྟོང་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་
ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་སྐབས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། དང་སྟོང་མཚན་ཉིད། མི་སྤང་བའི་རྒྱ། བྱེད་བྱེད། རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན།
ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་རེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་
མེད་དེ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཚེ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་རེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐབས་པའི་དང་
སྟོང་ཡིན། ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ལ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ཚད་མས་
མ་དམིགས་པ་དེ། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་
ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་སྐབས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་རེས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཚད་མས་མ་དམིགས་

པ་དེ། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་རེས་བྱེད་ཀྱི་དབྱང་ཤེས་
དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གསུམ་པ་ཡིན།

དགོས་པ་ནི། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ལྟའི་བར་སྤྱིད་དང་། ཤ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བ་
བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྤང་བའི་གང་ཟག་གིས་གཞི་འདིར་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སམ་
མེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་མི་རུང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དོན་ལ་གང་ཟག་གང་དང་གང་
གི་སྒྲོན་ཡོན་རང་གི་ཆད་མས་མ་རེས་བཞིན་རྒྱ་སྤྱིད་བྱུང་མི་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་
རུའོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་
ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་ཏེ། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྤང་བའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་རེས་བྱེད་ཀྱི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དབྱང་ཤེས་དོན་
མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་དེའི་དགག་བྱའི་
ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི། ཤ་བ་དང་དེ་རེས་པའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤ་བ་དང་དེ་རེས་པའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་
གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་
ཁོལ་ཡང་དག་དེས་མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་
དེ་འདྲ་བའི་དབྱང་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཤ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བ་དེ་མཚན་མོའི་
རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དེ། མཐུན་
གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྤང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཤ་བ་རེས་བྱེད་ཀྱི་དབྱང་
ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྤང་བའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་སྟོ་ལ་ལྟོས་པའི་བསྐལ་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུལ་དང་རུས་དང་རོ་བོའི་
བསྐལ་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་དང་ཕྱོགས་ཐག་ཤིན་རྒྱ་རིང་བ་ན་

ཡོད་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་འདས་ཟིན་པ་དང་
འབྱུང་བའི་རྣམ་ན་རིམ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ན་མས་ནི་སྦྱར་
བསྐྱེད་དོན་མིན་ཡང་རང་གི་སྒོ་ལ་ལྟོས་པའི་བསྐྱེད་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དང་
ཉེ་བ་ན་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཤུ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་དོན་རྒྱ་སོང་བ་མཛད་ཀྱི་ག་ཟ་ལྟ་བུ་
དང་། ལྟ་མའི་བར་སྤྱད་པ་ན་མས་དང་དེའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ལོ། །

སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྦྱབ་པ་ལ་ཚུགས་ཆས་ཅན་
རྒྱ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་བསྐྱེད་དོན་མིན་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དེའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་རུང་གི་འབྲེལ་ལྗགས་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྤང་རུང་གི་འགལ་ལྗགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གཉིས། མཆན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་
སྦྱབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་སྦྱབ་
པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན།
སྤང་རུང་གི་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
དང་བཞི། མཆན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། སྤང་རུང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེས་འོག་མ་ན་མས་ལ་རིགས་འགྲེ། མཆན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར།
མ་མེད་པ་དེ་མཆན་མའི་རྒྱ་མཆོར་རྒྱ་བ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་དང་པོ་དང་། ཤིང་མེད་པ་
དེ། ཤིང་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྒྱོད་རྒྱ་ག་པ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན།
བུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། བུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚུགས་སུ་བུམ་
པ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་གསུམ་པ་དང་། དངོས་འབྲས་རྒྱ་བ་མེད་པ་དེ། རྒྱ་བས་དབེན་པའི་
ཆིག་སྒོར་རྒྱ། རྒྱ་བའི་དངོས་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། མ་མེད་དང་པོ་དང་། ཤིང་མེད་གཉིས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རི་བོང་རྩ་

ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཤ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཏུ།
 གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏུ་བ་མེད་དངོས་འབྲས་དང་། ཤ་པ་ཤིང་གི་
 བྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་རུང་གི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན།
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་
 པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲིང་རུ་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་ལྷང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་དང་
 ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་བྱབ་པར་
 ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲིང་རུ་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །བྱབ་བྱེད་དང་
 འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་
 ཏུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་ཏུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་ལ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་
 པོ་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲིང་རུ་གྲང་རེག་རྒྱན་
 ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དང་པོ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་
 དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲིང་རུ་གྲང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་
 བྱེད་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཉིས་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་
 པའི་དངོས་པོ་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲིང་རུ་ཁ་
 བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པ་དང་། ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་ཐུར་བས་བྱབ་

པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་
སྤྱང་ཏུ་གར་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བཞི་པ་དང་། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་བྱབ་
པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཏུ་བ་དྲག་ཕྱར་བས་བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་
སྤྱང་ཏུ་གར་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷ་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།

དེ་དག་ནི་བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
གྱི་དངོས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གཞོན་མེད་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཏུ་
གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི།
ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་བྱ་རྟག་ཆོས་ཅན། འུག་པ་དང་གཞོན་མེད་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་
རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གྱུར་ཡིན། རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྤྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་
འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་རྒྱང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། བྱས་
པ་དེ། དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།

མཐུན་གྱི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་གྱུར་ཡིན། རྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པ་དེ། མཐུན་གྱི་གོང་བུ་རྩ་ཅན་རྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། རྩ་ཅན་དེ་དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ངེས་པས་ལྟོས་པ་
འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཆོན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། བོས་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན།

རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཚེན་ཅན་རྩ་མ་ངེས་ཏེ། རང་ཉིད་ཚེན་ཅན་རྩ་འབྱུང་བ་རང་ལས་
 མྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་མྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེན་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྟོས་པས་
 ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་
 ལས་མྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་སྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་
 མྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེན་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པ་དེ་སྐབས་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྐབས་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མྱིར།
 ཟེར་བ་ཡང་ཞེགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་དེ། བྱས་པ་
 རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་མྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་མྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་
 མི་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་དེ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་མྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཐུན་གྱི་གོང་བྱ་ར་ཅན་རྟ་
 མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟ་
 དང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་མྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། བྱོད་རང་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 མྱིར། འདོད་ན། མི་དང་རྩ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་མྱིར། འདོད་ན། དེ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་མྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། བན་འདོགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་མྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱིར།

མཚན་གཞིའི་ཉིང་རྩ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་
 རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མཐུན་
 གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་ངེས་པའི་དབྱེད་
 ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐབས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐབས་

གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་
 མཐུན་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་མི་སྤང་བའི་འབྲེལ་ཁྲིམ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ཏེ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་མེད་དགག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་
 བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་མི་སྤང་
 བའི་འབྲེལ་ཁྲིམ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་སྤང་བའི་
 འབྲེལ་ཁྲིམ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཤ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ།
 ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིགས་
 འབྲེལ། །ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་བསྐལ་དོན་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་བ་དེས་པའི་དབྱུང་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་འགལ་ཁྲིམ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་དང་རྒྱལ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པའི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་

པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་རུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་རྟག་པ་བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་སྒྲ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་རུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྟག་པ་བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཚོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚར་རུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
སྤང་རུང་གི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
མེ་མེད་པ་དེ་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚར་རུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤང་རུང་གི་རྒྱ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག མེ་རུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འབྲེལ། །

ཡང་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤང་རུང་གི་འགལ་རྒྱ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་གང་ཞིག མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ། མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོའི་སྤང་རུ་གང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་མེད་
པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག མེ་སྟོབས་ཆེན་
པོས་བྱུང་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་གང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་པན་ཚུན་སྤང་
འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག བྱོད་རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྟག་པ་དང་ཇས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚོས་
དོན་གསུམ་ངོས་བབྱུང་བ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མེ་མེད་པ་དེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚར་རུ་བ་མེད་པར་

སྐྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན། མེ་མེད་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན།
རྟ་བ་མེད་པ་དེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟ་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན།
དེས་ཤིང་མེད་སོགས་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྭ་གསུ་
བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན། བྱམ་པ་མེད་པ་དེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེས་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འདྲའོ། །ཤ་
ཟ་དེ། མཐུན་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐྱེད་དོན་རྟ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ངེས་
པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན། ཤ་ཟ་བསྐྱེད་དོན་རྟ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ངེས་པའི་དབྱེད་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡོད་པ་དེ། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་
ཆོས་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟ་བ་དེ་
མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་རྟ་བ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན། དེར་རྟ་བ་ཡོད་པ་དེ། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་
རྟ་བ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་
བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟག་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་
སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དབྱེ་ན། སྐྱེད་རྟགས་ཡང་
དག་དང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། ཁྱོད་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སུ་

གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། རྒྱལ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱལ་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པས་ཁྲལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དགག་
རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དོན་གཅིག ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་
གྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་ཡང་། དགག་
རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་ཏེ། བྱས་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱ་མི་
རྟག་པར་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོད་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོད་ནས་དབྱེ་ན། དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག ཁ་སྟངས་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག ཁྱོད་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག ཁ་
སྟངས་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག ཁྱོད་དང་ཁ་སྟངས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་དང་ལྷ་ལས། དེ་ནམས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
དང་གསུམ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་
དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་
གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཁ་སྟངས་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱལ་བའི་ཚོས་སུ་གཟུང་བྱ་

ཡང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་
 ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་
 ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད། མཚན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 སྲིད་པ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྐད་ཅིག་མ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་སྐད་ཅིག་མར་
 ཚད་མས་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཡང་དག་གི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་
 ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྐད་ཅིག་མར་ཚད་མས་མ་དེས་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་དོན་
 དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་སྤྱོད་དེ།

པའི་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་སྤྱོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་དཔག་ཚད་
 མ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ཀྱི་རྟགས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དང་

པོ་ལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར།
 ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །བྱས་
 པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །མི་མེད་པ་
 དེ་མཚན་མའི་བྱ་མཚར་ཏུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་
 ལས། དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ། སྐྱིན་པས་ཡོངས་སྟོང་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་
 པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཐུ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །དེ་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །དེ་དེ་འདྲའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་
 བུའི་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བཞེད་རུང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །རྟོག་ཡུལ་
 ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཞེད་རུང་མ་ཡིན་
 པར་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བ། མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་དང་པོའི་
 མཚན་གཞི་དང་། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

ཆོལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

རྒྱལ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཆོལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱ་ཆོལ་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་པའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་

རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་
 དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 མིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་མིར་ཉེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏུ། བྱས་པའི་མིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དེ། གཞན་
 དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོར་བ་རྣམས་དག་ཡིན་པའི་མིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆོ། བྱས་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་
 པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །འདྲོད་ན།
 བྱས་པ་མེད་པའི་ཆོ། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་
 པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཆོ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱི་ཆོས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་མིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་གིས། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་ཀྱང་། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་མིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ། བྱས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆོ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་
 པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐབས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་མིར། བྱས་
 པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་མིར་ཉེ།

ཏུ་བ་ཏུ་ལྷན་ལ་ལ་ཐེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སྔར་པའི་
 གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྒྲིལ་ནི། སྐྱེ་འཆི་ཁ་
 མའི་མེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་ཆགས་བཅས་སུན་ལྷན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་སློབ་ཁོན།
 བྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་པའི་སློབ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་པའི་སློབ་མ་སྟོན་ཏུ་སྔར་སྟེ།
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒན་པའི་སློབ་ཁོན་ཁྱེས་པ་ལྟ་ཡོད། །

འགལ་རྟགས།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བཤད་པ་ལ།
མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགས་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ནི། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ།
དེ་སྐབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཤད་པ་ནི། སྤྱིར་
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་མེད་ཀྱང་། གཞི་ལ་སྤྱར་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་པའི་གཏན་ཚིགས།
མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཁོད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྱི་
རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། སྤྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་རྗེས་ཁྲུབ་ཀྱང་།
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྤྱི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་
པ་དབྱེ་བ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། བྱས་
པ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འགལ་
རྟགས་དང་། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་

འགལ་རྟགས་ཡིན།

བཞི་པ་སྐབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་
 པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་
 གྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐབ་གྱི་སྟེགས་ཚོས་གང་
 ཞིག བྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་གྱི་རྟེས་བྱབ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་འགལ་
 རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱ། འདོད་མི་རུས་རྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ན། དེ་
 སྐབ་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་སྐབ་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཅུང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གིས། དེ་སྐབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ན། དེ་སྐབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པས་
 བྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེ་སྐབ་གྱི་སྟེགས་ཚོས་ཡོད་པ་གང་ཞིག བྱེད་གྱི་རྟེས་བྱབ་ཡོད། དེ་སྐབ་གྱི་ཕྱོག་
 བྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་སྟེགས་ཚོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐབ་གྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། ཚོས་དང་
 རྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟེས་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཐལ། བྱོད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་གྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྟར་
 གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག བྱོད་སྐྱ་རྟག་པར་སྐབ་པའི་མཐུན་སྟེགས་ཁོ་ན་

ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེན་ཆ་དང་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་སྟེགས་ཁོ་
 ན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོང་གི་གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། ཚོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་སྟེགས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
 ཡོད། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་
 འདྲོད་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྟེགས་ཚོས་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 སྟེགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་སྟེགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྗེས་
 ཀྱི་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐབས་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་
 དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་
 གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐབས་པ་ལ་སྟེགས་ཚོས་ཅན་རྟེན་ཆ་པའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 མཐུན་སྟེགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན། གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་

ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ནི།
མཉན་བྱ། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། སྐྱའི་ལྡོག་པ་རྒྱལ་མ་རེ་རེ་ནས། སྐྱ་རྒྱལ་པར་སྐབ་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། སྐྱ་མི་རྒྱལ་པར་སྐབ་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག བྱོང་དེ་སྐབ་པ་
ལ་ཚུགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་
ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་དེས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས། ལྷག་ལྷན་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག བྱོང་དེ་སྐབ་པ་ལ་ཚུགས་ཆོས་
ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་དང་། མི་མཐུན་ཚུགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། བྱོང་དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དང་། མི་
མཐུན་ཚུགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་
སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཚུགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་
དེ་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་བྲབ་བྱེད་དང་། མཐུན་ཚུགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་མཐུན་ཚུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་བཞི། མཆན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། རི་བོང་རྩ་མེད་པ་དེ། སྐྱ་

ཉག་པར་སྐབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་
བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། མི་ཉག་པ་དེ། ཏུང་
སྐྱ་ཚོལ་བྱང་དུ་སྐབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། མི་ཉག་པ་དེ། ཏུང་སྐྱ་ཚོལ་བྱང་མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་མི་མཐུན་
སྟོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དབང་
ཤེས་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྐབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་དང་། མི་
མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
ཡིན།

གཉིས་པ་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐབ་
ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
དང་། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་
མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གང་ཅུང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཆོགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལས། ཁྱོད་
དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་
ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མི་
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་
པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྐབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་
དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ནས། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལུན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་མཚན་

ཉིད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། ངག་སྒྲ་བ་དེ། ཀྱན་མཁུན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། ངག་སྒྲ་བའི་ལྟས་བྱིན་ཀྱན་མཁུན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་དང་། ཡང་དེ་དེའི་ངོར་ངག་སྒྲ་བའི་ལྟས་བྱིན་ཀྱན་མཁུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚྭ་གས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། དུ་རྟོག་ལྟ་བུ་དེ། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱའི་སྤྱིང་དུ་བྱུར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན།

མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས།

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གློས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཚོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་

ཆོགས། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་དང་བདུན། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲིམ་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩལ་བསྐྱུང་ལ་
 ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩམ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། རི་
 བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་པ་
 དང་། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་
 ཀྱི་གསུམ་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་བཞི་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་ལྔ་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དྲུག་པ་དང་། རྩོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམ་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བདུན་པ་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་པ་སྒོ་ལ་སྟོན་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོས་
 ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས། ཆོས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས།
 ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་བཞི། མཚན་གཞི་རིམ་
 པ་ལྟར། ཤ་བ་བསྐྱུང་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་བཟག་གི་རོར། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཤ་
 བ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་དང་། དྲི་
 བ་བསྐྱུང་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་བཟག་གི་རོར། དྲི་བའི་སྐུ་དབྱངས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། ཆ་བྱ་གང་ན་ཡོད་མ་ཤེས་
 པའི་གང་བཟག་གི་རོར། རི་སྐལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱས་ན་ཆོས་ཅན། ཆ་བྱ་ཡོད་དེ། ཆ་བྱས་སྒྲ་
 སྒྲིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་
 ཆོས་གཤམས་ཀྱི་རོར། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་བཞི་པ་ཡིན་པོ། །

གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། སྤྱི་ཚོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། སྤྱི་ཚོལ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར། སྤྱི་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྩེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་དང་པོ་དང་། གཅིར་བྱ་པས། སངས་རྒྱས་པའི་དོར། རྩེན་ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྩེན་པ་བཤུས་ན་འཚི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱང་འཕེན་པའི་དོར། སྤྱི་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། དེ་རྒྱབ་ཀྱི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱབ་ངག་དང་འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ།

འདིར་ངེས་པར་མཁོ་བའི་འཕྲོས་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱབ་ངག་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱབ་ངག་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་རྒྱབ་ངག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བ་བཀོད་རྩིས་སྟེ། ཏུ་བ་ཡོད་ན། མི་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ཚང་མང་བཞིན། ཏུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་ཏུ་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མི་མེད་ན། ཏུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། རྩ་ལྷུང་བཞིན། ཏུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ནི་ཏུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱབ་ངག་ལ་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་དང་མི་མཐུན་སྦྱར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། སྤྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ན། མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ན་མ་མཁའ་བཞིན། སྤྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱབ་ངག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་མེད་ན། རྩེན་པ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ཤིང་མེད་པའི་ཐང་བཞིན། ཤིང་མ་

དམིགས་པའི་བྲག་ངོས་ན་ཡང་ཤིང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱག་པ་ཡོད་
ན། ཤིང་ཡོད་པས་ཁྲུབ། དཔེར་ན། རྒྱགས་ཆེལ་བཞིན། ཤིང་མ་དམིགས་པའི་བྲག་ངོས་
ན་ནི་ཤིང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

སྒྱིར་སྒྱུབ་དག་ཡང་དག་ལ། ཚུལ་གསུམ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཚོན་ཅམ་བཞིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤེད་ནས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་
པའི་དག་འདིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་ཅེས་པས་རྗེས་ཁྲུབ་དངོས་སུ་བཞིན་ནས་ལྟོག་
ཁྲུབ་བྱགས་ལ་འཕེན་ཅིང་། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོགས་ཆོས་
དངོས་སུ་བཞིན། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཆོས་དང་ལྟོག་ཁྲུབ་དངོས་སུ་བཞིན་ནས་རྗེས་ཁྲུབ་བྱགས་ལ་འཕེན་
པ་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲུབ། དཔེར་ན། རྩ་མ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ལོ། །འོན་ཀྱང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲུབ་པ་གཉིས་
ནི། སྒྱིར་བ་དེའི་རྗེས་ཁྲུབ་དང་ལྟོག་ཁྲུབ་མ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་ཉིད་དེའི་རྗེས་ཁྲུབ་དང་ལྟོག་
ཁྲུབ་ཡིན་ཞིང་། སྟོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་ལ། འོ་ན། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་བའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་སྟོགས་ཆོས་རི་ལྟར་གྲུབ། མེད་ན་ནི། རི་
པོང་རྩ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི།
རྟགས་སྒྱིར་ཡང་དག་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་
ཆབ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཚོད་གཞིར་བརྒྱུད་བའི་རྟགས་ཡང་
དག་མེད་ཀྱང་། དགག་རྟགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དབྱེད་རྒྱ་མང་ཡང་བཞག་
གོ། །དབྱ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་དང་། ཆ་ཅན་གྱི་རྟགས། གཅིག་དུ་བྲལ་
གྱི་རྟགས། ལུ་བཞི་སྟེ་འཁོག་གི་རྟགས་རྣམས་སྒྲར་བཤད་པའི་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་
དུ་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཞེ་ན། སྒྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་རང་མ་དམིགས་

པའི་རྟགས་གསུམ་ཏུ་འདུས་ལ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ནི་གཙོ་པོར་སྐབ་རྟགས་
 ཡིན་ཞིང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་རྟགས་གཙོ་ཆེ་ཡང་། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་
 རྟགས་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྐབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐམ་རྟག་
 པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐར་རྟག་སྟོང་ཏུ་སྐབ་པར་
 བྱེད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲབ་སྟེ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
 འགལ་ཁྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐར་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་
 སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་འཕགས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ནི། དེའི་འཕགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དངོས་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐབ་
 པའི་འགལ་ཁྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། ཆ་ཅན་གྱི་རྟགས་
 ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེའི་འཕགས་ལ་བདེན་མེད་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་སུ་འཕྱར་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 གཙོ་ཆེའོ། །མཚོན་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པར་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 དང་། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཚུགས་ན་ཆོས་ཅན། གསེར་བྱམ་མེད་དེ། བྱམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། མེས་དབེན་པའི་
 ཅིག་སྟོར་ན་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་འགལ་ཁྲ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཞན་ལ་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་གསུམ་འགལ་ཡང་རྒྱབ་གཞི་མོ་མོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་
འགལ་ཏེ། མཚོན་ན། རྩེས་པ་དེ། ལྷ་ལྷ་རང་གི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བར་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་
འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་ལྷ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
དང་། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་
 པོ་སྒྱུ་མཆོན་རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་ན། རང་མཆོན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོད་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོད་གཞི་ཡིན་ན་
 སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས།
 རྟགས་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ནི་
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་མིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཞར་བྱང་མཆོན་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག

ཞར་བྱང་མཆོན་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པའི་ཀ་བ་མཆོན་གཞི། ཀ་བ་ཡིན་པར་མཆོན། གདུང་འདེགས་
 ཀྱི་དོན་བྱེད་རྩལ་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྱུར་འདི་མཆོན་སྒྱུར་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་ནས། ཀ་བ་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པའི་ཀ་བ་དེ། ཀ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་ཀ་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་
 པའི་ཀ་བ། རྟག་པའི་ཀ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། གསེར་བྱམ་མཆོན་གཞི། བྱམ་པ་ཡིན་པར་མཆོན། རྟ་ལྷིར་འབས་ལུམ་ཆུ་སྒྱུར་
 པའི་དོན་བྱེད་རྩལ་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྱུར་འདི་མཆོན་སྒྱུར་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་བྱམ་ཆད་མས་ངེས་ནས། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་གོང་དང་རིགས་འགྲེལ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། གསེར་བྱམ་མཆོན་གཞི། བྱམ་པ་ཡིན་པར་མཆོན། རྟ་ལྷིར་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་

མཚན་སྐྱོར་འདི་མཚན་སྐྱོར་ནམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འབད་པར་ཐལ། ལྟ་ལྟོ་བ་
དེ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྟ་ལྟོ་བ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། ལྟ་ལྟོ་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན།
བུམ་པ་ཞབས་རྩོལ་བ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་ལྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྟ་ལྟོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་ལྟོ་བ་ཡིན་པར་མངོན་བུམ་ཏུ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཞེས་
སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞབས་རྩོལ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
མི་ཅུས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གཤམ་གྱི་ལྟ་ལྟོ་བ་ཞབས་ཞུམ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་
བྱེད་ཅུས་པ་མཚན་གཞི། བུམ་པ་ཡིན་པར་མཚན། ལྟ་ལྟོ་བ་ཞབས་ཞུམ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་
བྱེད་ཅུས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྐྱོར་ལྟ་བུ་མཚན་སྐྱོར་ནམ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་དེ་
སྟོ་ལ་ཤར་ཡང་། དེ་ལ་ཐ་སྟང་ཅི་འདྲགས་མི་ཤེས་པའི་ངོར། དོན་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ།
མིང་གི་ཐ་སྟང་འདི་ལྟར་ཟེར་ཞེས་བཟུང་སྐྱོར་ཁིང་མཚན་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དཔེར་ན་
གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་སྟོ་ལ་ངས་ཟེན་ཀྱང་། དེ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟང་
སྐྱོར་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ། གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ། ཀ་བའི་མཚན་ཉིད་
དམ་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེས་པ་ན། གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་ཀ་བའོ་སྟེས་ཏུ་
མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཅུས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་མཚན་གཉིས་ལས། མཚན་
ཉིད་གོ་སྟེ་ཁིང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཚན་བྱ་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། སྟེ་མཚན་གཞི། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཚན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
པའི་མཚན་སྐྱོར་དང་། བུམ་པ་མཚན་གཞི། དངོས་པོ་ཡིན་པར་མཚན། དོན་བྱེད་ཅུས་
པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་སྐྱོར་དང་། ལྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མཚན་
གཞི། ཚད་མ་ཡིན་པར་མཚན། གསར་ཏུ་མི་སྟེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་
སྐྱོར་འདི་ནམས་ཀྱང་མཚན་སྐྱོར་ནམ་དག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་གཞན་

ནམས་གྲང་ཤེས་པར་བྱོལ། འདི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྒྲང་། ཞར་ལ་མཚོན་
སྦྱར་གྱི་ནམ་གཞག་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་འདི
དག་གི་སློ་ནས། གྲང་དོར་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉམས་སུ་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ལ་བདེ་གླག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་སྤྱར། འཛམ་གླིང་མཛོས་བྱེད་སྟོགས་གྲང་ཆོས་གསལ་གྱི། །གཞུང་བཞེན་མ་
ཙོར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་ཡི། །ནམ་བཤད་ཆོག་ཀྱང་དོན་གསལ་སྟོན་མེ་འདིས། །ཐུབ་
གཞུང་དཔོངས་དོན་མ་ལུས་གསལ་བྱེད་ཤོག །

ཆོད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་རིགས་ལམ་རྒྱང་
འཁྱིར་ཆེ་བ་སློ་རྟགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འདི་ནི། ལམ་ལྷན་ལམ་
མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱིན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བརྩས་གྲུའི་གསལ་
བཞེས་བཀའ་དྲིན་རྒྱོང་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་སྲུང་སྐྱོག་པ་བྱམས་པས་བསྐྱིགས་ཏེ་སྤལ་
བཤོ། །

༡༡། ལས་ལམ་རྒྱུད་པ།

རྩི་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས།

༡༡། རི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ཚྷགས་རྒྱུབ་བཅུ་
བརྟན་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་བྱེ་བྲག་རྩ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྷགས་དེ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ།
དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་འགོད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འཐད་པར་རྒྱབ་
པ་དང་། དེ་ལ་ཐུན་ཀ་སྤངས་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ལྷ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པས་གཞུང་འདི་ན་རྣམས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་
འདོད། དབུ་མ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་གཞལ་བྱར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་རྣམས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་དག་ནི་དེ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཐད་ཅེ་ན། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་
འདི་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
དེ་གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་

ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མི་ལམ་རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། རྩོད་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་བྱ་བ་
 ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། རྩོད་སྟོང་རབ་
 རྒྱ་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཁྲིམ་བྱ་བས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལ་
 ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་
 ནི་ཕྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས། དེའི་
 རྩོད་ནི་ཁ་ཅིག ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྩོད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱུང། དཔེར་ན་མི་
 ལམ་རྒྱ་རྩ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པའི་སྐྱབ་ངག་འདི་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱན་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། ཁྲི་ན། འོ་ན། ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རང་ཡུལ་བདེན་སྟོང་རྒྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལྟགས་ནི། གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང།
 དཔེར་ན། མི་ལམ་རྒྱ་རྩ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པའི་སྐྱབ་ངག་འདི། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྐྱན་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྐྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོགས་ལམ་གྱི་རྩོད་ཐུར་
 པ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྩོད་ཐུར་པ་གཅིག །མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྩོད་ཐུར་པ་རེ་
 རེ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྩོད་ཐུར་པ་གཉིས་གཉིས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་རྩོད་ཐུར་པ་
 གསུམ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བདེན་
 པར་མེད་དེ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། རྩོད་

མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བའི་
 ལུགས་སུ་བྱས་པའི་ཚྭ་པའོ། །དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གསོད་བྱེད་ཀྱི་
 མཆོད་སྦྱིན་བསད་པས་ལྷས་བྱིན་སྤར་མི་ལྡོག་པ་ལྟར། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་བཀག་པས། ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་སྤར་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་བཀག་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་ཆད་མ་དང་རྣམས་གཅིག་དང་
 རྣམས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རྣམས་
 གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན། རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཙན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒོ་བའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པས་སྦྱིབ་པ་དག་པར་མི་འཕྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་ཆད་
 མའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་མ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུ་པ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་ལོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཆོགས་སྦྱབ་བཅུ་བདུན་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱབ་དེ་འདིར་མདོར་བསྟན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར།

སའི་ཆོགས་ལས་གཞན་ལུགས་དགག་པ།

སའི་ཆོགས་ལ་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པར་མ་ཕྱུར་པ་དེ་སྤིང་དུ་ས་དེ་
 ཡིན་ལ། རྣམས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་
 ན། ཆོགས་སྦྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སའི་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེ་བྲག་རུ་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མང་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མང་
 བས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་གཞུང་

འདི་བྱང་། སའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་བཅུ་
 ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤྱོད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག ཡོན་ཏན་རྩ་མའི་གཞི་རྟེན་རྩ་ཡུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། སའི་མཚན་ཉིད།
 ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྤྱོད་འཐུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མངོན་ལས། སྤྱོད་
 གཤེར་དྲོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས། འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་བྱལ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག རྟེན་འདྲའི་མངོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ས་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་དགོས། མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལམ་མ་
 རྟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག རྟེན་འདྲའི་ལམ་རྟུགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
 བུམ་པའི་ཚས་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་
 ཏན་རྩ་མའི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོར་མེད་ན་ཡོན་ཏན་
 རྩ་མ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་

ཁ་ཅིག རྟོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་
 རྩ་འདོད། རྟེན་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དམན་པ་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྒྱུར་
ལམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་
ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། ཚ་བར་མ་བྱལ་ཤྱེ། འོ་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཁུན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག ཁྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མངོན་
རྟོགས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་
ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ཤྱེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ།
ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་དུ་སྦྱབ།
འདྲོད་ན། བྱུང་གིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མ་སྦྱངས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁྱེད་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཤྱེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྡན་མས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། ས་བརྟུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཐོང་གཞི་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་

ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ས་དང་པོ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་སྤངས་པ་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལངས་པའི་རྩེས་སུ་སྤྱང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ལ་
ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
དང་མཉམ་གཞག་སྤུང་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་སྤངས་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལེམས་བསྐྱེད་ཚས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་སྐྱོད་ན་འབྲས་རྩང་
དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག རྩང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དེ། ས་དང་པོའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རྟོག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་

ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྤང་བའི། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་བྱང་འཛིན་པའི་
རྟོག་བྲལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོགས་དཔྱད་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱེད།

ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆོ་རྒྱུས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་
འཕོ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་
ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕོ་བའི་ཆོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོ་
བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆོ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་
སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩ་བའི་སྐད་
ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་བརྩ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་འཕོ་བར་ཐལ། ས་དང་
པོ་བས་ས་དང་པོའི་དོ་སྐྱེལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་
དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ས་གཉིས་
པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གང་གིས་ཡོངས་
སྤྱོད་བར་འབྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ས་དེ་
ཡིན་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་
ཐལ། ས་བརྩན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ས་བརྩན་པ་བས་རང་ཉིད་མ་སྤངས། ས་བརྩན་པ་བས་རང་ཉིད་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་
པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩན་པ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག ཁ་བརྩན་
པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་མ་དག་སར་འཛིན། ཁ་བརྩན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སར་འཛིན་པའི་འཛིན་

བྱེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བ་དེ་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་བྱི་མ་
དང་བཅས། ས་བརྒྱད་པ་དེ་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་ཚས་མཚུངས་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིབ་པ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ལྷ་མ་ལས། ས་བདུན་ལ་རྟེན་བྱི་མ་ནི། །མངལ་སྤྱབས་བྱི་མ་
དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྤྱབས་འབྲལ་འདྲ་མི་རྟོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་
ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ས་
གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ས་བརྩ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ས་བརྩ་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷན་ལ་ས་
བརྩ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་
ལས་བྱང་བའི་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ས་དང་པོའི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །འོ་ན། ས་བརྩ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱང་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚྭ་གས་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་མཛོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་སེམས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་སེམས་པ་ན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་སེམས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་སེམས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདྲོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ན། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ན། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་དོན་གཅིག་། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་འབྲིང་དོན་གཅིག་། ས་གསུམ་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་ཆེན་པོ་དོན་གཅིག་། རྟེན་པའི་ན་
རྟེན་པ་ལྟར་དུ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ལྟར་
སྒྲིམ་གསུམ་དོན་གཅིག་། ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུ་བ་དོན་གཅིག་། ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
ལམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དོན་གཅིག་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ། བདེན་
འཛིན་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་དཔྱད་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་དང་། དེ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བའི་དཔྱད་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ས་དགུ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་
གཅིག་། གཉིས་པ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་། ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་རྒྱུ་ལས།
ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་
དུར་འདྲུ་བས་སྒྲིམ་ལམ་དགུར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
ལམ་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་དཔྱད་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ས་དགུ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། ཁོ་
ན་རེ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་རྒྱུང་མ་རྒྱུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྒྱུས་པ་དང་
ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རྒྱུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་རྒྱུས་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱུས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྟན་པ་བས་ས་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུས་པར་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐའ་དཔེ་རྒྱལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་བརྩ་པ་བས་ས་བརྩ་པའི་སྒྲིན་ཟད་པར་སྤངས་
པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་སྒྲིན་ཟད་པར་
སྤངས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དེ། ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་
དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ། རྟོགས་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་དོན་
སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་བྱང་གཙོ་བོའི་མཁུན་པ། སྒྱུར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཁུན་པ། སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁུན་པ། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྟོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཔམ་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེལ། །

ཐེག་དཔལ་གྱི་སྤྱོད་པ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲིན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་
བྱར་གྱི་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ།
ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་དཔལ་གྱི་ས་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱི་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་

བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཁྲགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། བརྒྱུད་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱུད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྐྱབས་པའི་
ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་
གྱི་ས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་གཞན་རྣམས་
འདྲ། དེ་ཡང་བརྩུ་ན། གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།
རང་གི་འབྲས་བུར་ཐུར་པའི་ཡོན་ཏན་རུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སོ་སྟེང་གི་ས་དང་། ཉན་
ཐོས་འཕགས་པའི་ས་གཉིས། དེ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་སོ་སྟེང་གི་ས་བསྐྱབས་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ། ཉན་ཐོས་སོ་སྟེང་གི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཚགས་སྦྱར་གཉིས་
ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚས་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་དོན་
མངོན་རྟོགས། དེའི་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ།
གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོད་སོགས་བཞི་ཡོད། སྦྱར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད།

རང་གི་འབྲས་བུར་ཐུར་པའི་ཡོན་ཏན་རུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་
པའི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྒྱར་ཐུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་
ལམ་རྟོགས་རྟེན་སུ་བྱུང་ཁྲིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་ཐུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་
སྟེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟེན་སྦྱོར་ཡེ་ཤེས་
གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་
ལུ་ལ་རུ་ཐུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས།

དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་བཏགས་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བྱེད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྟུང་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་འབྲེན་བྱེད་
ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་བཏགས་ལས་དངོས་
སུ་གྲོལ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྟུང་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ནི། རྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་རྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལངས་པའི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྟུན་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྟུན་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
ཡིན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྟུན་གྱི་ཆད་མེད་བཞི་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་པའི་རྟུན་གྱི་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་
དང་། གཉིས་རྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་དོ། །རང་གི་རྟུན་
གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོལ་ལམ་མ་སྒྲེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྒྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲོལ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བཟོད་
པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་ཡུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྒྱུད་པའི་རང་
 རྒྱལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་
 རྒྱལ་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་
 འདྲ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་ཡུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རང་
 རྒྱལ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྒྱར་ཡུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོགས་
 རྟོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་ཡུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་
 རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས། རྟོགས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ལུལ་དུ་ཡུར་པའི་བདག་མེད་
 ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་
 སྟོན་ལམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། གཉིས་སྦྱོང་ལ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་
 གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རྒྱར་ཡུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་
 གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤངས་པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ས།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཕྲོ་ཚུལ། བྱད་པར་

གྱི་ཆོས། མིང་དོན་དང་ལ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་ཡོད། དེ་འདྲའི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་
 སེམས་སོ་སྐྱེའི་ས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ཡོད། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་
 སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཆོགས་སྦྱར་གཉིས་ཡོད། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་མངོན་
 རྟོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣོད་སོགས་བཞི། དེ་
 རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་དུ་
 དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་ཐེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་
 རྒྱུད་དགའ་བ། དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།
 དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་
 དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོ་བ་ཐེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་
 ལམ་ན་རྒྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡན་ཆད་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཕར་ཕྱིན་བརྒྱའི་ནང་ནས་རྒྱན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱ་རྒྱར་ནས་
 མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཟིན་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ས་

བརྩེ་ཡེ་ཤེས་དེ། ཞེས་རིགས་འགྲེལ། ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག རང་གི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
 གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས། ས་དང་པོའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག རང་གི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཀྲུན་བཏགས་གྱི་དངོས་
 གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་
 གཅིག ལས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག རང་གི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 རྒྱུས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་དང་ས་དང་པོའི་སྤྲང་ཅིག་ཐ་མར་རྒྱུས་པའི་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དོན་གཅིག ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག རང་
 དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
 པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། གཉིས་
 རྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲང་ཡང་རྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །

ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་
 ཞིག རང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། ས་དང་པོའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དོན་

གཅིག མཉམ་ཆེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལྟ་
བུལ། སྐྱི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐོག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས། མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་ཆེས་
སུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེའི་ཆེས་སུ་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་སྟེ། དེའི་ཆེས་སུ་ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་
ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་ཆེས་སུ་ས་
གཉིས་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེའི་ཆེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། བར་
ཆད་མེད་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེའི་ཆེས་
སུ་ས་གཉིས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ལྷག་མ་རྣམས་
ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་
ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ནས་ས་
གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆོ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་དུ་འཕོ། ས་བརྟན་པ་ནས་ས་བརྟན་པར་འཕོ་བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ས་བརྟན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོ་བའི་ཆོ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ས་བརྟན་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མར་སྟེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་

པའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས།

བཞི་པ་ལ་པར་སྐྱོན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་བྱད་པར།
 རྣམ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ཡོངས་སྤྱོད་གི་
 བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་སྐྱོན་པའི་པར་སྐྱོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་
 པ་ནས་བབྱུང་སྟེ། བརྩ་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་སྐྱོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱའི་ཞལ་
 མཐོང་བ། དེ་དག་གིས་བྱོན་གྱི་བརྒྱབ་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགོ་
 རུས། དེའི་ཞིང་བརྒྱ་རྒྱུད་པར་བྱེད་རུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་
 བྱེད་རུས། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་རུས། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྤོང་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་རུས། ཉིང་རེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་རུས། ཆོས་གྱི་སྟོ་མོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་རུས། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྐྱོན་པར་བྱེད་རུས།
 རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྤྱུལ་རུས། རང་གི་ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བརྒྱ་
 བརྒྱས་བསྐྱར་བ་བྱེད་རུས་པ་ནས་བབྱུང་སྟེ། ས་གཉིས་པར་དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་
 སྤག་མེ་ཆོན་བརྩ་གཉིས། ས་གསུམ་པར་འབུམ་སྤག་བརྩ་གཉིས། ས་བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་
 སྤག་བརྩ་གཉིས། ས་ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་སྤག་བརྩ་གཉིས། ས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབུམ་སྤག་
 བརྩ་གཉིས། ས་བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་སྤག་བརྩ་གཉིས། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་རྩལ་སྤ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྤེ་ཆོན་བརྩ་གཉིས། ས་དགུ་པར་སྟོང་
 གསུམ་འབུམ་སྤག་བརྩའི་རྩལ་སྤ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤེ་ཆོན་བརྩ་
 གཉིས། ས་བརྩ་པར་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་
 སྤ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤེ་ཆོན་བརྩ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། ས་དང་པོ་བས་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་རྒྱུར་པའི་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་

བ་ལེན། ས་གཉིས་པ་བས་སྒྲིང་བཞི། ས་གསུམ་པ་བས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ། ས་བཞི་པ་བས་
འཐབ་བྲལ། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྷན། ས་དྲུག་པ་བས་འཕྲུལ་དགའ། ས་བདུན་པ་བས་
གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད། ས་བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་སྤྱི་ཡུང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ།
ས་དགུ་པ་བས་སྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་བརྒྱ་པ་བས་འོག་མིན་གྱི་
ལྷ་འི་བྱ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

སྤང་བྲ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར།

བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་
སྟོང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱི་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་སྟོང་ལ། མཐོང་སྤང་དུ་ཐུར་པའི་ཉོན་སྤྱི་བ་
བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེར་ཐུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་
སྤྱི་བ་བཞི་བརྒྱ། བོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། དེར་ཐུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་མཐོང་
སྤང་ཉོན་སྤྱི་བ་བརྒྱ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ། འགྲོག་པའི་དེ་བརྒྱ་དང་
ལམ་གྱི་དེ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། དེར་ཐུར་པའི་འདོད་
ཆགས། ཁོང་ཁྱོད། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན།
འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་
རིགས་འགྲེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱན་སྤང་ལས། འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་
དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་
དབྱེ་བས་བཞི་བརྒྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སུམ་ཅུ་ཙ་དུག །གཞུགས་མེད་གྱི་སས་

བསྐྱུས་ཀྱི་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། དེར་བྱུར་པའི་སྐྱུས་བསྐྱུས་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བུ། མཐར་འཇིག་
པར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ། ཚུལ་བྱིམས་དང་རྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་སྟེ་
དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རུ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་
མེད་ལ་རིགས་འགྲེ། དེ་སྤང་རུ་ཡང་རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་བཞིན་རུ། གཞུགས་དང་གཞུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སྐྱ་ནི་དེ་དག་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ། ཁོང་ཁོ་བ་
བརྒྱད་བཏོན་ནས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་བསྟོན་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་སྤོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་
པ་བྱུབ་ཏུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་རུ་བྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་
བྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག །གཞུགས་དང་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོན་པ་གཞུང་རྟོག་དགྲ། འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་དགྲ།
རྣམས་འཇིག་རྟོག་པ་དགྲ། བརྟགས་འཇིག་རྟོག་པ་དགྲ་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
རྣམས་རིགས་འགྲོལ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་སྤང་ལ། ཉོན་སྤྱིབ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་
དུག་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་
སྟོན་སྤང་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག །ཤོང་མའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་བརྒྱ་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་སྤང་རུ་བྱུར་
པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་
ཆོགས་སྐྱ་ལ། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་ཏུ། དེར་
བྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་ཏུ། གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། མ་རིག་

པ། འཛིན་ཆོག་སྤྱོད་པུ་ཌུ་པ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པུ་ཌུ་པ། གཉིས་པ་
 རིགས་འགྲེལ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་རྒྱུ་སྤྱོད་པུ་ཌུ་པ། དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 བོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བུར་བརྒྱུད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཀྱུན་
 ཏུ་འདྲ་ཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་
 པ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་སྟོང་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་། དར་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཛིན་ཆོག་སྤྱོད་པུ་ཌུ་པ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་
 ལྟ་བུ་སྟེ། འདོད་པར་སྦྱོད་པ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྤང་བཏོན་ནས་གཞུགས་དང་
 གཞུགས་མེད་པར་སྦྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་དང་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོན་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་
 ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་
 ལུ་མ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ །དེར་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སོ་དྲུག་ །དེར་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སོ་དྲུག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཞུང་རྟོག་དགྲ། རྟོག་པ་གཞུང་རྟོག་དགྲ། རྩ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ། བརྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་
 རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ།

ཡོངས་སྦྱོང་གི་བྱུང་བར་།

ལྟ་བུ་ནི། རང་གང་ལ་ལྟ་བུ་པའི་ས་དེའི་སྦྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། སའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད། ས་དང་
 པོའི་སྦྱོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ།

ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲ། ས་བཅུ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་གི་གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ། གཉིས་པ་ལ་བཟུད།
གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་ལ་བཅུ་བཅུ། རྩ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་
ཤུ། བཟུད་པ་ལ་བཟུད། དགུ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་
སྤྱོད་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྣམས་འདྲིར་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་མི་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་དགུ་
པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྐར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་རྟེན་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནམ། ཐོབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན། ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ཁ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་འབྲེན་པའི་ཡུར་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
ཟེར། ཁ་ཅིག ཐོབ་ཟིན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་བཟང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་
ནོ། ཞེས་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་རྩ་
སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སའི་ངེས་ཆེ་ག

ལྷ་པ་ལ། ས་སྤྱིའི་ངེས་ཆེ་ག་དང་། ས་སོ་སོའི་ངེས་ཆེ་ག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སའི་རྒྱུ་དོད་རྩ་རྒྱ་མི་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། ངེས་ཆེ་ག་བསྟན་པའི་དབང་རྩ་བྱས་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཤུལ་བྱ་འབྱུང་པོ་
དཔག་རྩ་མེད་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
གོང་ནས་གོང་རྩ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྷ་
རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། དཔག་རྩ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། བྱི་
ཕྱིར་གོང་རྩ་འགོ་ལྷན་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་
 དང་པོ་ནས་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་བ་ན།
 དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྟེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་
 བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་རྩ་དགའ་བ་སྟེ་འགྲུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་
 རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་པ་ནས་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐེག་དམན་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚོལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྩ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་
 པ་ནས་ལུས་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་འབད་
 ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་
 དེ། ས་བཞི་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་ངོ་
 སྤལ་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བའི་རྩ་མཆན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་རྩ་འཕྲོ་
 བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྔ་པ་ལ་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། སེམས་
 ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པར་དཀའ་
 བ་དེ་ལ་སྟོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱང་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ལ་
 ས་ལྔ་པ་འདིར་དེ་སྤྱང་ལུས་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྤུང་བའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྟར་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་

དུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
འབྱུང་དུ་སྒྲིམ་པའི་འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ཐོག་དུ་སྒྲིམ་
པའི་ཐུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། ཤེས་རབ་བ་པ་རོལ་ཕྱིན་རྟེན་ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་བ་འདས། གཉིས་འདིར་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
བརྒྱན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་རིང་དུ་བསྒྲིམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱོད་
གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ས་བརྒྱན་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱན་པར་མཚན་
མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མེད་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་
བ་སྟེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་
གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་ས་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པ་ལ་
ལེགས་པའི་སྒོ་སྒྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་
སྒྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། ཁ་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་སྒྲོས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལ་
ཆར་སྤྱི་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་བབས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལོ་རྟོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་
སེམས་ས་བརྒྱུ་པ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ནས་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་འཁྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བབ་སྟེ། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་
ལོ་རྟོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བསྟུ་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན།

ཁྱེད་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤྱོད་བཤད་པ། སྤྱི་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་ལ། དང་པོ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་ཟིན་
པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚྲིགས་ལམ་
སོགས་ལྟ་ཡོད། གནས་སྤབས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མཉམ་ཆེས་གཉིས་དེ་གཉིས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་གསུམ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ། ཚས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཚྲིགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་
དང་གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་གྱི་ཚས་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆེས་དཔག་
དབྱེད་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཚྲིགས་ལམ་པའི་ཆུད་གྱི་མངོན་ཤེས་
དང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆུད་གྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྲོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཆུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེས་
པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །ཁྱད་པར་ནི་
རང་རྒྱལ་ཚྲིགས་ལམ་པའི་ཆུད་གྱི་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཁྲོ་དང་། གཉིས་སྟོང་དེས་པའི་
དེས་ཤེས་ལྟ་བུ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །ཁྱད་པར་ནི་བདག་
མེད་གྱི་ཚབ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱུར།

དོན་མངོན་རྟོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་
གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། རྟོང་སོགས་བཞི་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ཚས་མཚྲག་
ལ་དེ་མེད་དེ། དེ་དུས་མཐའི་སྤང་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་ལས། དེ་ནི་

སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། ཆོས་མཆོག་ ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱེ་ན། མངོན་
 ལུས་རྒྱུ་དཔག་དབུང་ཤེས་དང་གསུམ། མཆོན་གཞི་ནི་གོང་དང་འདྲ། དེས་རང་རྒྱལ་ལ་
 ཡང་རིགས་འགྲོལ། །ཁྱད་པར་གོང་དང་འདྲ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་སྟགས་བཞི་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། ཡང་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་ལུས་རྒྱུ་
 དཔག་དབུང་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། མཆོན་གཞི་སྤར་བཞིན་ནོ། །བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟགས་གསུམ་ཡོད། ཉན་
 ཐོས་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྟགས་
 བཤད་ཟིན།

ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱར་
 གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ།
 ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་གྱུར་
 པའི་གོང་མའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་ལྷིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ།
 ཉན་ཐོས་གྱིས་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱུ་བཟོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་ལྟམས་ལ་
 རིགས་འགྲོལ། །ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་ཅིག་ཅར་རུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤང་
 བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རིམ་ཅན་རུ་སྦྱེ་བ་
 ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
 རིགས་འགྲོལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན། རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟོགས། སྦྱོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོམ་ལམ་སྟགས་གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྦྱོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་རྒྱུ་གཉིས་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཆེ་
 གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོམ་

ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱར་
 ཟུར་པའི་སྒྲིབ་སྤང་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུ་ཡོད། རང་གི་ཉར་ལེན་རྒྱུར་པའི་རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་
 གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུ་ཡོད། དེས་རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྟགས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་གི་
 དུལ་རྒྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
 མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྒྱུར་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟགས་གསུམ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
 ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུད་རྒྱུད་སྐྱོར་གསུམ།
 འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ། ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་མཆོན་

ཉིད། དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་དང་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དང་། ས་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་གཅིག །ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་མཁྱེན་པ། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ལམ། དད་པའི་ས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག །སྤྱིར་ལམ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན། དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག །མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །སྒྲིམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒྲིམ་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །མི་སྒྲོབ་ལམ། དག་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེས་ཐེག་པ་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཆོགས་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོགས་བསགས་པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་གཅོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་གཅོ་བོར་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱང་བཏགས་སྤངས་

སའི་འཁོག་བདེན་ཐར་སའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་སའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་སའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་
 ཕྱིར། དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་གྱི་དོན་བདག་
 མེད་པ་རྣམས་གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཐུང་བ་ཐོབ་སའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ། ཁྱོད་རང་
 གི་འབྲས་བུར་གྱུར་སའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་
 ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན། ཅེས་སའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་འབྲེད་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 དང་ཆ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་ལྟར་བྱ་ལ། དེས་འབྲེད། ཅེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ལས་དེས་པར་
 འབྲེད་སའི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 སའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་སའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 སའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་
 བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 སའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་སའི་ཕྱིར། དག་བཙུན་
 སའི་མཁེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆགས་
 བཅས་རྣམས་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་སའི་ལམ་ཡིན་སའི་

ཐུ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལུ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེས་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚྭགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་འཕྱིར་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཆེན་པོ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚྭགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་བྱོང་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེའི་རྗེས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆེ་མོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་མཆོག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་ལོ། །གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་ཐྱིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེས་ཉོན་ཐྱིབ་ནམ་སྤངས་པའི་ཆོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་འཕྱེལ། །

ཐེག་ཆེན་རིགས་དེས་གྱི་ལམ་མ་ཁྲགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བརྟེན་ནམ་རྟེན་པ་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྟོབ་པར་འཇོག ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩྭ་ལམ་དུ་འཕོ་ཚུལ་ལ་ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བ་དང་། སོང་བ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚྭ་གས་ལམ་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས། རྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩྭ་ལམ་དེད་སྟོབ་པར་འཇོག །དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་རྩྭ་ལམ་པ་དེས་རྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ནམ་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་

པར་འཛིན། །དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ལ། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱིར་བ་
 དང་། དེ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱིར་བའི་དམན་ལམ་
 སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚྭས་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
 པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 ཕྱིར་བ་ལ། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིར་བའི་ཐེག་དམན་ཚྭས་ལམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་
 བ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཚྭས་ལམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་ཏུ་སོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་ཚྭས་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན། དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པར་འཛིན། །དམན་ལམ་ཏུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིར་བའི་ཐེག་
 དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚྭས་ལམ་པ་དེས། ཐེག་
 ཆེན་གྱིས་ཚྭས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཚྭས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་
 ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པར་འཛིན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་ཏུ་འཕོ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་གོང་ཏུ་བཤད་ཟིན། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱིར་བའི་བྱང་སེམས་
 སྦྱར་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་ཏུ་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པར་འཛིན། །དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་ལ་ཡང་
 གཉིས་ལས། དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་
 ཏུ་སོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་ཏུ་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛིན། །དམན་ལམ་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དེས། སྦྱར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 སྒྲ་ཚྭས་གཉིས་ཅི་ཙམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐེག་

ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག །ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་ཚུལ་སོགས་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན། དག་དོན་ནི། སའི་ཚྷགས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་སོ་སའི་ཡོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྫོག་པ་སྒྲུབ་བ།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན།
ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ས་དང་ལམ་
དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆེད་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ཆེན་གྱི་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་གཉིས་སྤྱིར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་ཡིན་ན། ས་ལམ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
བའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་ཡིན་ན་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐོབ་ཆེན་གྱི་རྫོགས་
ལམ་དེ་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྟོབ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོབ་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟོབ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་ཆེན་

ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རབ་འབྱོར་བྱང་མེམས་ཀྱི་ས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་མེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས།
 ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་དགུ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་བཤད་ནས།
 བརྩ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དེ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆོམས་སྒྱུར་བ་ལ་རྒྱའི་
 ས་ཞེས་གསུངས། ས་བརྩ་པའི་ངོ་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
 སོགས་གསུངས། རབ་གི་འདའ་བྱར་གྱུར་པའི་ས་དགུའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཞིང་། བཛོ་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེ་བཤད་ནས་སྟོན་པའི་མེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། ས་
 བརྩ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྐྱེ་བ་གཅིག་སོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ཞེས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པ་བ་དེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གསུལ་
 བྱའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར། རྒྱུ་བ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྩིས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདིས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་ས་རུལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བ་སྤང་
 རྟིག་རྩིས་ཀྱི། བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱང་དེ་
 ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 དེ་གང་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས།

གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ།

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་བྱེ་བྲག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་
 འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་གཉེན་དུ་ལྟར་པའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་
 སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉེན་
 པོའི་ཚོགས་སྐབ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞེ་ག རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་
 མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་གཞུང་
 རྟིག འཛིན་རྟིག་སོགས་བཞིའི་དངོས་གཉེན་དུ་ལྟར་པའི་དེ་བཞི་ཡོད། རང་གི་ངོ་སྐལ་
 ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བརྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱེ་ན། སྒྲོམ་སྤང་བདེན་
 འཛིན་བཞི་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་ལྟར་པའི་དེ་བཞི་ཡོད།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས་གསུངས་

ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་བཅོས་གྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་སྒྲུབ་གསུངས་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱ་སྐྱེམ་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བགྱི་བ་འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མཁན་ཏེ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་སྤྲད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོ་ན། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་སུ་ངས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་
 ཡོད་དེ། ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངས་
 པར་འབྱུང་བའི་ངས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འབྱུང་ཞེས་འཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། ངས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་ངས་པར་འབྱེན་པའི་དག་སའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ། ངས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད། ས་འཆོམས་དག་པ་
 ས་གསུམ་ཁོ་ནར་ཡོད། ངས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ངས་པར་
 འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མདོན་འཕགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར། །འཛིག་བྱེད་ས་ལམ་ངོ་བོ་
 བསྟོད་ཚུལ་སོགས། །ཚུལ་བཞིན་འཛིག་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུའི་དབང་། །ཆོག་
 དོན་ལོ་འདབ་འབྲས་བཟང་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །སཌ་མཛྲ་ལོ། །

༭། བྱལ་མཐའ།

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

སྦྱིར་བཤད།

༭། །འཁྲུ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རོ་པོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་
དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། །འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྦྱབས་
གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱབས་གནས་མི་འདོད་པའི་
གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བའི་གང་ཟག་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བའི་གང་ཟག་
གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེ་བ་གསུ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཅམ་པ། རོ་
པོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལ་དོན་སྦྱ་སྡེ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བ་གསུ་བའི་ལྷགས། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས།
རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལོ། །

བྱེ་བ་གསུ་བ།

དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྦྱ་བཤད་པ། དུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། དུལ་ཅན་གྱི་
འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་མི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
སྦྱ་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱེ་བ་གསུ་བའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་
བྱེ་བ་གསུ་བ། ཉི་འོག་པ། དུལ་དབྱས་གྱི་བྱེ་བ་གསུ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།

ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་བྱུང་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་བྱུང་མཛད་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་ལྟར་སྐབས་
ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐབས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་གྱི་བྱུང་བ་
བས་བྱེད་བྱུང་སྐབས་ཁྱེད་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་པ་དངོས་པོའི་མཆོན་
ཉིད། དངོས་པོ། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་པའི་དངོས་
པོ། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་ །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་པ།
བྱས་པ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་
སྤྱོད་ད། དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
འདོར་བའི་ཆོས་སྤྱོད་མིགས་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི།
བྱམ་པ་དང་རྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྒྲོ་བས་བཅོམ་པ་ན། རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བུའི་རྣམ་མ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་པའམ་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་
གྱི་སྒྲོས་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སྤྱོད་མིགས་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་
གཞི་ནི། རྒྱལ་སྤུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་
པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་བྱ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཁྱེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་ལྟར་ཅིང་། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་འདས་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཡང་ཡོད། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་
དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཆད་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་

ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱབ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣལ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པར་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

རྟག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་སྤྱི་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱི་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་གཞི་
 ཐུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་
 མ་ཏུ་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་
 ཞིང་། རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣལ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 དེས་སྤང་པོ་དང་རྩོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་གང་ཏུ་འང་བརྗོད་ཏུ་མེད་
 པའི་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣལ་ཡོད་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ས་ལམ་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤྱི་བ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་
 ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་ཐ་སྦྱད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཛོལ་
 པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད། གཉིས་པས། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཛོལ་པ་ལ་
 བར་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་
 པའི་རྣལ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་རྟག་གསུམ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་ལྟ་བུལ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣལ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་

གིས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་ཐུགས་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། བཤོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་ཏེ། ཚོགས་ལ་ལོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་
 བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་དང་འཛོལ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་
 དེ། བཤོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་ཏེ། བསྐལ་པ་བརྒྱལ་ལོགས་པའི་
 བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཛོལ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ། བཤོད་ནམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་འབྲེལ་ཏེ། བསྐལ་
 ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ལ་ལོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་
 ལ་ལོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་
 ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་
 ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱལ་ལོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་
 སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 སྒྲོབ་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསོགས་ཤིང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་
 སྲིད་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་སྒྲོབ་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་
 གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་སངས་རྒྱུས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་གྱི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྤང་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་
 པའི་ལུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་སྐྱེ་ལས་མི་ལེན་ཁིང་། མཆོག་གི་སྤྱུལ་
 སྐྱེ་ལྟག་མེད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད། སངས་རྒྱུས་
 འཕགས་པས་སྤྱག་ཀྱན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 ཏེ། སྤྱག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྤྱག་བདེན་སྤངས་

པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་དགྲ་བཙམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་ཆོའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་ལྷག་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མེད་ཏུ་མུ་རན་ལས་འདས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་དེ་གཉེན་པོའི་སྤོབས་ཀྱིས་བཙམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་དེའི་ཉེན་རིག་པ་རྒྱུ་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱོད་བ་རྒྱུམས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པའི་ཁེན་ཏུ་ཁས་སྤང་ཏུ་ཅུང་མི་ཅུང་གིས་སྤོབས་འབྱེད་ཅིང་། རྟོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྤོབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་དེ། བྱེད་བྱས་སྤྱོད་བ་པལ་ཆེ་བས་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྤྱོད་པ།

གཉིས་པ་མདོ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་བཤད་པ། དུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། དུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གཞག་བཤད་པ་དང་བརྟན། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་སྤྱོད་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ། མདོ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྤྱོད་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷང་གི་རྒྱུ་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་སྤྱོད་བརྟན་གྱི་རྒྱུ་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོའི་རྒྱུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བས་ན་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྤོབས་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཆོས་

དེ། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། རྟོན་དམ་བདེན་པ། བདེན་པར་གྱུབ་པ། དངོས་
 པོ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ། འདུས་བྱས། རྩམ། རང་མཆོན་རྣམས་རྟོན་གཅིག་། རྟོན་དམ་
 པར་རྟོན་བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ། རྟོན་པར་གྱུབ་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཆོན་རྣམས་རྟོན་གཅིག་། ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན།
 དགག་པ་དང་། རྒྱབ་པ་གཉིས། རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་
 རས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དགག་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་རང་གི་དགག་བྱ་
 མ་བཅད་པའི་སྒོ་རས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་ཡང་། མེད་
 དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 རམ་མཁལ། འགོག་བདེན། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྟོན་
 པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་། སྤྱི་མཆོན་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་ཡང་། རྟོན་
 པའི་ཐ་དད་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱམ་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཀ་
 པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་དང་ཀ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེས་ན་འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་རྟོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ལྟལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། མདོ་ལྟེ་པ་ལ། སྤང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་ལྟེ་
 བརྟན་གྱི་རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པ་ལྟ་བུ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་སྒོའི་མཆོན་ཉིད། སྒོ་ལ་ཆད་
 མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཡོད། གསར་རྩ་མི་སྤྱི་པའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད།
 ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྩ་གསར་རྩ་དང་། མི་སྤྱི་བ་དང་། རིག་པ་ཞེས་གསུམ་སྟོན་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསར་རྩ་ཞེས་པས་དབྱད་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ། མི་སྤྱི་བ་

ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ། རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
 དང་། རྟེན་སྲུང་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། རྟེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་
 རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ་དེ།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ལས། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་
 གར་བར་གྱུར་པའི་རྟེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བའི་རྟེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
 རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་སྐྱེན་
 ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པས་
 པའི་ཚད་མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པས་པའི་ཚད་
 མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པས་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་
 ཡོད། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཞེན་
 རིག་དེ། རྟེན་སྲུང་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྟེན་
 དཔག །གཤམ་པའི་རྟེན་དཔག །ཡིད་ཆེས་རྟེན་དཔག་དང་གསུམ་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
 ལྷ་མི་རྟག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དཔག་དང་པོའི་མཚན་གཞི། རྟེན་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་
 རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྦྱས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟེན་པས་པའི་རྟེན་དཔག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། དབྱེད་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་གི་རྟགས་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་

མོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྐྱེད་དོན་མི་སྤྱི་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་
མཆོན་གཞི་ཡིན། གསུམ་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་
ཅིང་། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། རྗེས་དཔག་
ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་
དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་
ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྩ་ཡུར་པ་བྱུང་བ་དེ་ཐ་མི་དང་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསར་རྩ་མི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཆོད་མིན་གྱི་སྟོབས་མཆོན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། དབྱུང་ཤེས་ལོག་ཤེས། ཐེ་ཆོམ། ཡིད་དཔྱད། རྣང་ལ་མ་དེས་པའི་སྟོང་དང་
ལྡོ་ཡོད། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་
དབྱུང་ཤེས། རྟོག་མེད་དབྱུང་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་
བྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་ཞུགས་པའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་རྣང་བའི་དབང་ཤེས་
དང་། གངས་རི་སྟོན་པོར་རྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་
མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྩ་
ཡུར་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་རྩ་བྱང་བའི་ཆོར་བ་རྣམས་ནི་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་
གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། དོན་མི་འགྱུར་
གྱི་ཐེ་ཆོམ། ཆ་སྟོམས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མི་རྟག་གམ་སྐྱེས་

པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་གམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་
 རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་སྐྱ་པའི་ཞེན་
 རིག་དོན་མཐུན་དེ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་ཡིད་
 དཔྱད། རྒྱ་མཆོན་དང་འགལ་པའི་ཡིད་དཔྱད། རྒྱ་མཆོན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱད། རྒྱ་
 མཆོན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱད། རྒྱ་མཆོན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཡིད་དཔྱད་
 དང་ལྔ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་
 ལྟ་བུ། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དམ་
 བཅའ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དོན་
 བྱེད་ལུས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་
 ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་སྐྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་
 ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པའི་སྐོ་ལྟ་བུ། ལྔ་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་དེ། གཏན་ལ་
 མ་ཐེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་
 བའི་རིག་པ་དེ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྟོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁོ་རང་དུ་གྱུར་
 པའི་དབང་མངོན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། མིག་གཟུགས་མངོས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པ་ནི། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟ་
 བུ། གསུམ་པ་ནི། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

ཉིད། རྣམ་བཤེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམས་པ། སྒོང་ང་སྤྱད་ཆལ་བ།
 ལྷ་ཚྭ་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩེ་མ་
 ལེབ་གྱི་གཤོག་སྤྱང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཆོ། དུལ་གྱི་ངོས་
 རྣམ་སྤྱོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་། དུལ་ཅན་གྱི་ངོས་རྣམ་ཀྱང་སྤྱོ་
 སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བཤེན་ཏུ་སྒྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་
 གྲངས་མཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་དུལ་གྱི་ངོས་རྣམ་སྤྱོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་
 རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་། དུལ་ཅན་གྱི་ངོས་རྣམ་སྤྱོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་
 པ་རྣམ་མེད་ཏུ་སྒྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོང་ང་སྤྱད་ཆལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་
 དུལ་གྱི་ངོས་རྣམ་སྤྱོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏང་ཅིང་། ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་
 པ་གཏང་། དུལ་ཅན་གྱི་ངོས་རྣམ་སྤྱོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་ཏུ་མ་
 སྒྱེས་པར། ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་ཏུ་སྒྱེས་པར་འདོད་པས་ན་ལྷ་ཚྭ་གཉིས་མེད་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་རྒྱལ་པ་ལ་དབྱེ་ན། གྲི་བཅས་རྣམ་རྒྱལ་
 པ། གྲི་མེད་རྣམ་རྒྱལ་པ་གཉིས་སྤྱོ་ཡོད། གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་སྤྱོ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཏུ་འདོད་པས་
 ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཏུ་འདོད་
 པས་ན་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། འོན་དམ་བཤེན་པ་དང་། ཀུན་
 རྒྱུ་བཤེན་པ་གཉིས་ཡོད། རང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་
 ལྷང་རུབ་པའི་སྤྱོ་རྣམ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འོན་དམ་བཤེན་པ། ཆོས་
 ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྣམས་དོན་གཅིག །འོན་དམ་བཤེན་པ་
 ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོ་མོ་གཉིས་ཡོད།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོ་མོ་ལ་སྤྱོང་གཞིའི་སྤྱོ་རྣམ་དབྱེ་ན། སྤྱོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། དེ་ལས་བཟུ་ན་
 བཅོ་བརྒྱད། དེ་ལས་བཟུ་ན་བཅུ་དྲུག །དེ་ལས་བཟུ་ན་སྤྱོང་ཉིད་བཞི་སོགས་ཡོད། ཆོས་

ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་མཆོན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོའི་མཆོན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་པའི་རྩལ་ཡོད་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ། རང་མངོན་གྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་གྲུབ་ཚད་མས་གཉིས་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་གྱིས་བཟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱོད་དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དོན་གཅིག གཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཉིད་ལ་མེད་དགག་གིས་ཁྲུབ་ཅིང་། མེད་དགག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་མཆོངས་ལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྱམ་མོང་བ་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཤེས་པའི་རྩལ་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་པོ་དེ། སྤྱོད་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྩལ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་རགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པར་གྲུབ་ན་སྤྱོད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་གི་སྤྱོད་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་

ཚུགས་རྒྱལ་ལས་དོན་གཞན་ཞིང་། རང་གི་བདག་ཆེན་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དང་པོ་དང་། དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རང་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་ཆེས་
 ཡོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ།
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་ན་
 རྣམ་ཤེས་ཚུགས་རྒྱལ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་ཀྱི་
 སློ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྟེན་སུ་དཔག་པའི་ཚད་
 མ་གཉིས་སུ་འདོད། མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྲུབ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲུབ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་དང་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
 ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་
 རིག་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་དང་བཞི་ཡོད། རྟེན་དཔག་ཚད་མ་ལ་རྟོག་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། ཚས་དེ་ལ་རྟེན་དཔག་
 ཡིན་ན་ཚས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་དེ་སྤྱོད་
 རྟོག་ཏུ་ལ་རྟེན་དཔག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚས་དེ་ལ་རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་ཚས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྲུབ་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་དེ་
 ལ་སྤྱོད་རྟོག་ཏུ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 སྤྱོད་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འཛིན་ཚུལ་འདྲ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི། གཟུགས་
 དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། བརྟན་པ་
 ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མྱིབ་དང་། བདེན་འཛིན་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛིན། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་རྟུ་བྱ་བ་རང་དོན་རྟུ་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུད་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་རྟུ་བྱ་བ་རང་དོན་རྟུ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འབྲིང་དང་རྒྱུད་རྟུ་འབྲེལ་ཏེ། ཆོ་གསུམ་དང་བསྐལ་པ་བརྒྱལ་
 སོགས་པའི་བར་རྟུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་རྟུ་བྱེད།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཆེད་
 རྟུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་རྟུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་རྟུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྐལ་པ་
 བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་རྟུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་
 ཆུབ་མངོན་རྟུ་བྱེད། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ལྟག་མེད་
 རྟུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རིག་
 པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་པོར་འོག་མིན་རྟུ་
 ལྷངས་སྤྱར་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྷངས་སྤྱ་དེ་འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་རྟུ་རྣམ་པའི་
 རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚོམ་པར་སྒྲུལ་པ་སྤྱ་
 ཆོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་
 ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་
 བས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ།
 འགོག་བདེན། འདས། མ་འོངས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྣམས་མེད་དགག་
 དང་། ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྣམས་དོན་གཅིག །མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་
 སྟགས་དོན་ལྡན་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤུངས་ཆ་མེད་ལས་བརྒྱལ་པའི་
 རགས་པ་ཕྱི་དོན་ཏུ་འདོད། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སྟགས་
 དོན་ལྡན་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད།

ལྷ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ཏུག་ཏུ་
 འདོད། སྒོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་མངོན་སྲུང་ཆད་མ་
 དང་། རྒྱུ་སྤྱད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་
 རིག་མངོན་སྲུང་མི་འདོད། གཅིག་ཤོས་ལྟར་ན། མངོན་སྲུང་བཞི་ག་འདོད་ཅིང་། རང་
 རིག་མངོན་སྲུང་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྲུབ། གཞན་
 གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། མདོ་སྟེན་གཉིས་ཀ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
 གྱིས་མངོན་སྲུང་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། དབྱེད་ཤེས་ལ་ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་
 པས་ཁྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ཞེན་ལྷུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་
 དང་། ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་
 དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་རྣམ་ལྷུལ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་སྟགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཏུག་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་ཕྱི་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་

དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་པ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་དེ། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་བ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། བསྐྱམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་དུ་འཛོལ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཛོལ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་བསྐྱམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱང་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བྱ་དམན་མཚོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་། དྲང་ངེས་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཚུངས་ལ། མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱི་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད། སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་ནམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་བ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། རྩར་ལྟར་བརྟན་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྲགས་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། རྟེན་གྲགས། ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་སུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་ལྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲིག་གྱུར་དང་། མདོན་གྱུར་གཉིས་ཡོད། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཡུལ་ནམས་སྒྲིག་གྱུར་དང་། ཚུར་མཐོང་ནམས་གྱིས་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཐོང་སྒྲོབས་གྱིས་ངེས་རུས་པའི་ཡུལ་ནམས་མདོན་གྱུར་དུ་འཛོག་ །དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་པ། སྒྲ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། བུམ་པ་དང་། ལྷམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། མདོན་སུམ་དང་། མདོན་གྱུར་དོན་གཅིག །

ཡང་ཡུལ་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འོན་ཏེ་མ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། ཐ་སྙད་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་རང་ཉིད་ལ་
 ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྟོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ།
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལྷག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་རང་ཉིད་
 ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་
 ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་
 གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་། སློ་
 ལ་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གྱི་སློ་གཉིས་ཡོད། ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་རྗེས་
 སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་། ཡིད་ཤེས་དང་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཡོད། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ལ་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཆོད་
 མ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཆོན་གཞི། སློ་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སློ་འཇིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་ནས་
 སྐྱེས་པའི་སློན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱལ། རྟེན་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་ གྲགས་
 པའི་རྟེན་དཔག་ །དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྟེན་དཔག་ །ཡིད་ཆེས་རྟེན་དཔག་དང་བཞི་ཡོད།
 གྲགས་པའི་རྟེན་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྟེན་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྟེན་
 དཔག་གི་ནང་ཏུ་འདུ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ལུལ་ལ་མ་འབྲལ་བས་མ་བྱལ་སྟེ། སྐྱ་
 མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་བྱལ་སྟེ། རི་བོར་རྩའི་དོན་སྤྱི་རི་བོར་རྩ་འཛིན་རྟོག་པའི་
 གཞལ་བྱ་དང་། སྐྱ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

རྒྱལ་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་སྐབ་
 པའི་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་
 འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གདགས་
 གཞི་སྤྱང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་བཞིའི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། དགག་བྱའི་སྟོན་ནས་མི་འབྱེད་དེ།
 གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་དགག་བྱ་བདེན་སྐབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་
 དང་། གཞི་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་དགགས་བྱ་བདེན་སྐབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་
 མོ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་
 ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་སྐབ་ཏུ་འཛིན་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གདགས་གཞི་སྤྱང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་སྐབ་
 ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྱི་མོར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་
དབང་གིས་བྱང་བའི་ཆགས་སོགས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མྱིབ་དང་། གཙུ་བོར་ཐར་
པ་འཛོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུ་བོར་མྱིབ་པར་འཛིན། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་
དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་མྱིབ་དང་། གཙུ་
བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུ་བོར་མྱིབ་པར་འཛིན། །ཐེག་པ་གསུམ་
གའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ལྟ་བུ་ལ་མཐོ་དམན་གྱིས་བྱང་པར་མེད་དེ། དེ་གསུམ་
གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྐྱེད་བྱའི་གཙུ་བོར་བྱེད་པ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱའི་གཙུ་བོར་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
འཛིན་གཉིས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙུ་བོར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་
དེའི་བག་ཆགས་སྤང་བྱའི་གཙུ་བོར་བྱེད། ཉན་རང་དག་བཅོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལྟག་མེད་མུང་འདས་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟག་བཅས་མུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ་ཞིང་། ཤེས་མྱིབ་སྤངས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །

ལྷ་ཏྲི། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིང་པོ་མཚོག་ །རྒྱ་བོད་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
གྲུབ་པའི་མཐའ། །བྱེ་མདོ་སེམས་ཅམ་དབྱ་མ་ཐལ་རང་གིས། །བཞེད་སྒོལ་མ་འདྲེས་
གསལ་བར་མཛད་པའི་གཟུགས། །གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་། །ཁྱུང་
བུའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་བཤད་འདི་ཆད། །པར་བསྐྱར་སྒྲིན་བདག་མཁས་དབང་ཞུ་སེར་
གྱི། །བསྐྱར་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱ་ལུ་སྤུལ་པའི་སྤྱ། །དགེ་འདུན་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་སྤྱ་
མཚོག་དང་། །མཛོད་པ་ཆོས་མཛད་སྟོ་བཟང་བསྐྱར་པ་ཡིས། །འདིར་འབད་དགེ་བས་
བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་འཇུག་སྤྱོད་བཞིའི་གོ་འཕང་ལུར་ཐོབ་ཤོག །བཅས་པར་

བྱང་སྒྲོན་ཚིག་འདི་ནི་མེར་བྱེས་མཁན་བྱུང་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་ཆེའི་དྲང་ཡིག་བཟླན་འཛིན་སྤྱན་ཚོགས་སོ། །འདིས་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་བཟླན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་
ཅིག །བཀྲ་ཤིས། །

༡༡། །དོན་བདུན་ཅུ།

ཐེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དངོས་པོ་བརྒྱད།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ཁུ་ཡ། །དེར་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་པ་ལ། །ཁྱད་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་དོན་གཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། །ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་
པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དགག་བྱ་དང་བལ་བའི་ཁྱད་པར་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན།
ལམ་ཤེར་ཕྱིན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ། བཞི་
པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་ཚོས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། །ཁྱད་ཚོས་བཞི་ནི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྣམ་
པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ། དགག་བྱ་དང་བལ་བའི་ཁྱད་པར་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལུ་
བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད། གཞུང་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། ལམ་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། འབྲས་བྱ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་།དབྱེ་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་བདུན་ཅུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་།དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་།ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་།དབྱེ་ན་འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ལུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་།དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཆ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། ཟེ་མོར་ཕྱིན་དང་ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་ལས་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་འཇུག་སྦྱབ་དོན་གཅིག་ །དབྱེ་ན། སྦྱར་ལམ་ཅེ་སྦྱར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར། སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་སྦྱར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། མཐར་གྱིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་པ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་ཏུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་དུག །ཆེས་དུན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་དུག །དངོས་མེད་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་ལྷ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ན་ཡོད། སྐད་ཅིག་གཅིག་མདོར་རྒྱུགས་བྱང་རྒྱུ། ཅིས་པ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་ །དབྱེ་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱུད། ཅིས་པ་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲུབས་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་ །འབྲས་སུ་ཆོས་སྦྱུང་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་དོན་གཅིག་ །དབྱེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྦྱ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱ། ལོངས་སྦྱ། སྦྱལ་སྦྱ་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱུ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ལ། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་ཏུ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྦྱར་གྱུར་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོའི་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱང་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་རྩ་བོའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། རྣོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
ཡོད། དཔེ་ཤོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གསེར་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད། ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གཏིར་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། རྩྭ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དབངས་སྟན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བཀོད་མའི་རྩ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྩ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། གཏིར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་མཚོ། རྩྭ་ཆེ་རི་སྤྱོད་བཤེས་གཉེན་དང་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཉི་མ་སྤྱོད། རྒྱལ་
པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྩ་དང་ནི། སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱིན་རྣམས་
ཀྱིས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

གདམས་ངག་དང་། ཁྱེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་རྩ་བོའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྣམས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད། འདོམས་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱོད་པ་རང་
གི་རྩ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག། རྟེན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག། མ་ཁེན་པའི་
བཙོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་

འདོམས་པའི་གདམས་ངག །ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙུན་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག །ཤའི་སྤྱན། ལྷའི་སྤྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་
ཏེ་སྤྱན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག །རྩ་ལྷུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་ན་བའི་མངོན་
ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྤྱན་གྱི་གནས་ཆེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས།
ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག །མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག །སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་དང་བརྩ་ཡོད་དེ། སྦྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་། །སྤྱན་ལ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །སྒྲོམ་
ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྟོགས་ཆེས་སུ་
བྱང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། །བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་ཆེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོན་གཅིག །དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲིད།
ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཁོ་ནར་
ཡོད།

སྦྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་བསྦྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་ན། བརྟེན་ཆོས་སྦྱབ་པ་བརྩ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བརྩ་གསུམ་ཡོད། སྦྱབ་པ་བརྩ་
གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་དང་། གཉེན་པོའི་སྦྱབ་པ། སྦྱང་བའི་སྦྱབ་

པ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྒྲིབ་པ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེར་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ།
སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲིབ་པ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ། ཡེ་ཤེས་
ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་
དྲུག་དང་། གཞེན་པོ་དང་ནི་སྤྲོད་བ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་སྒྲིང་བཅེར་བཅས་པ་དང་། སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་
རིམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བར། འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

དམིགས་པ་དག་དང་ཞེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་པས་སྒྲོ་འདྲོགས་གཅིག་པར་བྱ་བའི་
གཞི། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་
དབྱེ་ན། དགེ་བ། མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ། ཟག་མེད་དྲན་
པ་ཉེར་གཞག་བཞི། འདུས་བྱས་ཁམས་གསུམ། འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད། ཐུན་མོང་
བ་བསམ་གཏན་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པའི་སྟོབས་བཅུ་ལྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། འཇིག་
རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་
པ་མེད་ཆོས་དང་། གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་
དང་། གང་དག་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་གཞི་
ཀྱུང་ཆོད་ཀྱི་སྤྲོད་ན་ཡོད།

ཆེད་དང་ནི། ཞེས་པ་ལ། གང་གི་ཆེད་རུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་དོན་གཅིག །དབྱེ་
ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྤྲོད་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་
ཅན་ཀྱང་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། སྤྲོད་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། ཆེན་པོ་གསུམ་
གྱི་རང་འབྱུང་གི། ཆེད་རུ་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གོ་ཆ་ཞེས་པ་ལ། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་རེ་འེེ་ནང་དུ་དུག་དུག་ཚང་བར་བསྐྱས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ། གོ་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་ དཔྱེན།
 སྤྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་དུག །ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་གོ་སྐྱབ་དུག །བཟོད་པའི་གོ་སྐྱབ་དུག །བཙོན་
 འབྱས་གྱི་གོ་སྐྱབ་དུག །བསམ་གཏན་གྱི་གོ་སྐྱབ་དུག །ཤེས་རབ་གྱི་གོ་སྐྱབ་དུག་དང་སུམ་
 ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། རྣམ་པ་དུག་དུ་བསྐྱས་པ་ཡི། གོ་ཆའི་
 སྐབ་པ་གང་ཡིན་དེ། དུག་ཚན་དུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚོས་ཅི་རིགས་
 པ་སྦྱོར་བ་བཙོན་འབྱས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སློན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ། འཇུག་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། མཐོང་ལམ་སློམ་
 ལམ་མི་སློབ་ལམ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། མངོན་
 ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
 པ་དང་དགུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་སོགས་དང་། ལམ་དང་བྱམས་
 ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དུག །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། འཇུག་
 པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཚོགས་ནི་ཞེས་པ་ལ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སློན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་

ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་རྒྱ་ལས་གས་ཤིང་། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་
འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ། སྤྱིན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བཟོད་པའི་
ཆོགས་སྐྱབ། བཙོན་འབྲས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆོགས་སྐྱབ། ཁྱི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྐྱབ། ཟུང་རྒྱ་འབྲེལ་པའི་
ལམ་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ལམ་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ། སའི་ཆོགས་སྐྱབ། གཉེན་
པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་བརྩ་བརྩན་ཡོད་དེ། བཙེ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུག་ཁྱི་གནས་
ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། ཟུང་རྒྱ་འབྲེལ་པའི་ལམ་གང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་
གང་ཡིན་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བརྩ་
དང་། གཉེན་པོ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྲིམ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་
ཡོད།

ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། འབྱུང་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ལ།
རྣམ་མཁྱེན་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ངེས་
འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེད་རྒྱ་བྱ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། འབད་
མེད་ལྷན་གྱིས་ཀྱབ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། ཉགས་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་
འབྱུང་སྐྱབ་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ། ལམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་
དང་བརྩད་ཡོད་དེ། ཆེད་རྒྱ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་
མེད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ལམ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་གྱི། རྣམ་

པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འོ་བོ་འབྲས་བུ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བརྟུས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་
ཐུར་པའི་གཤམ་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་མཛོན་རྩ་ཐུར་པ་དང་བུལ་བ། ཉེར་ལེན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ། མཐུན་ཆུན་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། ལྟ་རྒྱུས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་
ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛོད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་
དེ་ཡི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

སྐྱོབ་མ་ཞེས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་
ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྩེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཛོད་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ན་ཡོད།

བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་
གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྩེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཛོན་

རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཚན་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ལན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་ལ།
རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་
གསུམ་ཡོད། ས་མཚན་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བྱེད་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ལ། རང་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
ལམ་སྒྲིམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། སེམས་རང་དབང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་ནས་ཞི་
བ་དང་། རླུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་
དང་། རླུག་བསྐྱལ་གྱི་གནོད་པས་ནས་ཡང་བརྗེ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་
རྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟེན་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཚུགས་
མཚོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཞི་དང་
ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གནོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་
དང་། །བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་རྟེན་མཚོད་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚན་སྐྱེ་ཆེན་
གྱི་སྒྲིམ་ལམ་སྒྲིམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

མོས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། །ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་ཅ་
བའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ། གཞན་
དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་
རྒྱུ་ལྷིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད། ཉིང་ལག་གི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན། དགུ་པོ་རེ་
རེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ལྷིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་
དང་ནི། རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། རྒྱུ་
དང་ལྷིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་
བ་ཡིས། རྒྱུ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

བསྟོད་དང་བཀྲར་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ། རང་འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པའི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་
ཕན་ཡོན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྟོད་པ་དགུ། བཀྲར་བ་དགུ། བསྐྱེད་པ་དགུ་
ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། རྟག་ཆོན་
གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། བཀྲར་བ་དང་ནི་བསྐྱེད་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ས་མཆོམས་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བསྒྲིམས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་
སའི་བར་ན་ཡོད།

བསྟོད་དང་ཞེས་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་ཅུ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ། བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་དེ། བསྟོད་བཀྲར་པར་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ། མི་དམིགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་
གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ། དཔེན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ། སངས་
རྒྱུས་གྱི་བསྟོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གྱི་རང་བཞིན་དུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་བསྒྲིམ་ལམ།

ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ། མཚན་མ་མེད་པའི་མིང་
 ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུ་ཡི་རང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་
 ལམ། ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ། བསྟོན་བ་རྒྱུ་དུ་
 མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ། བསྟོན་བ་འབྲིང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ། བསྟོན་
 བ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་
 བྱུང་པར་ཅན། ཇེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཇེ་ནི་མི་དམིགས་རྣམ་པ་ཅན། བྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། ཇེ་བེན་དང་སངས་རྒྱལ་བསྟོན་ནམས་ཆོགས། རང་བཞིན་དྲན་
 པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡི་རང་
 དང་། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། བསྟོན་
 བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། བསྟོན་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

རྒྱུ་ཡི་རང་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་མེད་དག ཅེས་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་
 གི་དག་རྩ་ལ་དགའ་བ་བསྟོན་པའི་སྟོན་དོན་འདྲེས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རྒྱུ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཇེ་
 ལ་དབྱེ་ན། རང་གི་དག་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་དང་། གཞན་
 གྱི་དག་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་སྟོན་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐབས་དང་མི་
 དམིགས་ས་དག་གིས། ཇེ་གི་བའི་རྩ་ལ་ཡིད་རང་བ། རྒྱུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། སྟོན་
 པ་ཡིན་པར་འདྲི་བརྒྱུད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་
 མཐའི་བར་ན་ཡོད།

རྒྱུ་དང་ཞེས་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་
 ཞིག རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་དེ། རྒྱུ་
 པ་སྟོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཇེ་དང་རྣམ་དག་སྟོན་ལམ་དོན་གཅིག ཇེ་བྱེད་ན། ཇོ་པོས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་པ་སྟོན་ལམ། འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་

པ་སྒྲོམ་ལམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་རུ་བྱས་པའི་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་བྱང་པར་རུ་བྱས་པའི་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། དོན་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
 དང་འབྲས་བུ་ས་ཡི་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། ཀྱུན་
 ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། གཏོད་བར་བྱེད་པ་
 དོན་ཆེན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་
 བ་ཡོད།

ཤིན་རུ་དག་པ་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
 རྣམས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། ཅེས་པ་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞེས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་
 ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ས་དགའི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ཡོད། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་
 ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། གཉེན་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་རུ་ལ། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་བ་ཡོད།

གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཀྱུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཤེས་པས་
 སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་བ་ཡོད།

སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཀྱུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སྟོང་

ཆེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོབ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་
གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སླིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་བྲལ་ཁིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ། །འབྲས་ལུས་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
མཆོད་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་དམན་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་
ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ། །འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་
པོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

མི་མཐུན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་
ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད།

གཉེན་པོའི་སྟོགས་དག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ། གཉེན་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

སྒྱུར་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ཀྱན་རྒྱུ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་

ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་
 གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། བྱང་ཚས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདེན་
 ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་རྒྱ་མ་རྩེགས་པ་དང་རབ་རྒྱ་རྩེགས་པ་ལ་བདེན་
 ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་བདེན་ཞེན་གྱི་
 སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། ལས་སྲ་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་
 བཀག་པ་མི་འཇུག་པའི་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་
 པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། ཆེད་རྒྱ་བྱ་དཀའ་བ། སྦྱར་བ་བྱ་དཀའ་བ། ལས་
 བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། སྐལ་བ་ཅི་བཞིན་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
 པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པ་
 ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ། ཤེས་བྱེད་དཔའི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་ནས་བརྟན་ལ་བདེན་
 ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་བརྟུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་
 མ་རྩེགས་དང་རབ་རྩེགས་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱར་
 བ་དང་། །མི་འཇུག་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་ནམ་གསུམ་སྦྱར་བ་དང་། །སྐལ་
 བ་ཅི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་
 གང་དང་། །སྤང་བ་ནས་བརྟན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཆེད་རྒྱ་བྱ་དཀའ་བ་ནི། འབྲས་བྱ་ནམ་མཁུན་དོན་དམ་པར་ཆེད་རྒྱ་བྱ་བར་མ་
 དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་རྒྱ་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་
 ནི། རྒྱ་ལམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་རྒྱ་བྱ་བར་མཁུན་གྱི་རྒྱའི་སྦྱར་བར་
 རྟོགས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །ལས་བྱ་དཀའ་བ་ནི། གཞི་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་
 ཀྱང་ཐ་སྟངས་རྒྱ་བྱ་བར་གཞན་རྩེས་སྲ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་

པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །

སྤང་བ་ནམ་པ་བདུན་གྱི་ཤེས་བྱེད་དཔེ་དང་བཅས་པ་འགོད་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ལམ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་གསལ་བ་འདྲ་བ་ལ། རྩ་རྩེན་གཉིས་པོ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་མ་བཞིན། བདེན་པར་ཡོད་པར་འགལ་བས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲིག་རྩ་བཞིན། རྩེན་ལ་རག་ལས་པས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བརྟན་བཞིན། བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་འཕྲོས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། བདེན་པར་སྤྱབ་པའི་རྟེན་མེད་པས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་བཞིན། བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱལ་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོན་མཆོན་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་མཆོན་མཆོན་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་མེད་པའི། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྩུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྩེ་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྩེ་སུ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ཡོད། རྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་རྩེ་སུ་ཤེས་པ་དང་། བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། ཀྱུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་རྒྱུས་སྒྲིབ་པ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག

རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་འཛོམས་ཅུས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། ཉི་ཅི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་དབྱེ་ན། ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡོད་དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བཞེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་བཙོ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་ཤྱེ། མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་དབྱེ་ན་སུམ་ཙུ་ཙུ་ཡོད་དེ། རྩུ་ཀྱུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་དང་འབྲས་བུ་རྩུག་བསྐལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩུ་དང་ལམ་དང་རྩུག་བསྐལ་དང་། འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཉི་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་ནམ་ལ་བརྟུང་དང་བརྟུང་ཡོད། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་ནམ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བརྟུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡོད་
པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་ནམ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བཞི། སུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་ནམ་སུམ་ཅུ་ཙུ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སུན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་
གཟུང་སྟེ། ཁངས་རྒྱས་ནམ་པའི་མཐར་ཐུག་ནམས། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་
པར། ཀྱུན་མཁུན་གསུམ་དུ་སྒྲིབས་ན། སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། ཁངས་
རྒྱས་ནམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་བརྟུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། སུམ་ཅུ་ཙུ་དགྲ་དག་དུ་
བཞེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་ནམ་སུམ་ཅུ་ཙུ་
བརྟུན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ལམ་ལ་སུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི། མངོན་པར་རྟོགས་
པར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་དབང་པོ་ལྷ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབས་
ལྷ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བརྟུན། དེས་པར་འབྱེན་པའི་
ལམ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ཡན་ལག་བརྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་
ཡོད་དེ། ལུས་སུན་པ་ཉེར་གཞག རྩོལ་བ་སུན་པ་ཉེར་གཞག སེམས་སུན་པ་ཉེར་
གཞག རྩོལ་བ་སུན་པ་ཉེར་གཞག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་ཡོད་
དེ། མི་དགེ་བ་མ་སྦྱོར་པ་མི་སྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ། སྦྱོར་པ་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་
སྤྱོད་པ། དགེ་བ་མ་སྦྱོར་པ་སྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ། སྦྱོར་པ་སྦྱེལ་བའི་ཡང་དག་སྤྱོད་
བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་བ་བཞི། བཙུན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི། སེམས་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི། དཔྱད་
པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྷ་ཡོད་དེ། དད་པའི་དབང་
པོ། བཙུན་པའི་དབང་པོ། སུན་པའི་དབང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་

རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྡ་ཡོད་དེ། དད་པའི་སྟོབས། བཙུན་
འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། དྲན་པའི་སྟོབས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག ཁོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བཙུན་འགྲུས་
ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག འདགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག བཤང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་
དག་པའི་ངག ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་
བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་
སྤྱོད་ཅུ་ཙུ་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ།
སྤྱུལ་པའི་ལམ་གསུམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་དགུ། སྤྱོད་ལམ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བཅུ་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་པའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་
ཐར། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཤམ་སེལ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་
གནས་པའི་ལམ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་རིགས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ།
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་བཞི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པའི་ལམ་བཞི་ཡོད་

དེ། ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་བདེན་བཞིས་བཟུས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་སྟགས་པར་ཕྱིན་དུག །ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 པར་ཕྱིན་དང་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སྤྲུལ་ཅུ་
 ཅུ་དགྲ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བརྒྱ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

སྟོབས་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ལས་གྱི་རྣམ་
 པར་སྤྱིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་
 མཁུན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་
 ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་
 མཁུན་པའི་སྟོབས། སྤྱིན་གྱི་གནས་ཁྲིམས་སྤྲུལ་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་
 རླུང་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མི་
 འཛིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་སྤངས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། རྟོགས་
 པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ།
 གཉིན་པོ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་རིག་པ། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱི་སྤྱོད་པ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་
 བ། གསུང་ཅ་ཙོ་མི་མངའ་བ། དུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པ་མི་མངའ་བ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ། སོ་སོར་མ་བཟགས་པའི་
 བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་

བ། བཙུག་ལྷན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་མ་འདྲིས་པ་དུག །སྤྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་མ་འདྲིས་པ་གསུམ། འདས་པ་ལ་མ་ཆགས་
 མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མ་འོངས་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་བ་ལ་མ་
 ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲིས་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་ས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ། གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་
 བ། ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ། ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ། ལྷང་
 བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ཞོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ།
 བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ། བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ། ལྷུང་བར་འཚང་བའི་སྦྱོར་
 བ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ། དོན་དམ་པར་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ།
 དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་
 ལྟབ་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་མཚན་བྱའི་ངོ་བོར་
 བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། རྣམ་
 པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་
 ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཆོགས་

ཆེན་ལུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ཐོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་
ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལྟར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་
མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱབ་མི་
མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རིན་
ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ས་
མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་འཕྲོད་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
བ་སྒོམ་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྦྱོར་བ་སྒོམ་སྦྱོབས་ཀྱིས་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་
ཏན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉིད་བར་འབྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། དོན་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་ཆེ་
བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ལུལ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན།
ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བུ་ཉིད་དུ་འབྱུར་
བའི་ཡོན་ཏན། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། དགེ་བའི་ཙ་བ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན། དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན།
འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་
ཏན། ལུལ་ངེས་པར་འཕྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུད་གྱི་མཐུ་
བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

སྦྱོན་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དང་གནས་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྟོགས་པ་གང་
རུང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ལས་དེ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་ནས། ལུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྦྱེད་པའི་
བར་ཞི་དུག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་འགལ་ཁྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་

ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་ཞིན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་ཞིན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་
 རྣམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲག་རྩ་ངེས་པར་རྟོགས་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱན་པའི་བར་དུ་
 ཡོད།

མཚན་ཉིད་བཅས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་ལྟར་པའི་འབྲས་བྱ་ཤེར་
 ཕྱིན་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་ལྟར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་དེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་མཚན།
 བྱང་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ཡོད་དེ། གང་གི་མཚན་དེ་མཚན་
 ཉིད་དུ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཤེས་པ་བྱང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གང་
 མཚན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཐར་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་མཐུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཚོས་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
 ཁོ་ནར་ཡོད།

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོར་ཐབས་གྱི་ཚོས་བྱང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་
 ཞེན་མངོན་འགྱུར་བ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་

དེ། མིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། སྦྱར་ལམ་པ་མིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན། མཐོང་ལམ་པ་མིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན། སྒྲོམ་ལམ་པ་མིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
དགེ་འདུན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་མིར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་མིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་ན་ཡོད།

སྤྱིད་དང་ཁི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིད་ཁི་བ་དེན་སྟོང་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟེད་པར་བཙོམ་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་
དེ། སྤྱིད་ཁི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

ཁིང་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གང་དུ་འཆང་བྱ་འགྱུར་གྱི་
ཁིང་བྱང་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རུས་
པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཁིང་དག་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡོད། ས་
མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འབད་ཚོལ་རགས་པ་ཁི་བའི་སྒྲོ་
ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཐབས་མཁས་སྦྱར་བའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ། འོན་དམ་
པར་མི་གནས་ཤིང་ཐ་སྐྱད་དུ་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ། གཞན་དོན་སྟོན་གྱི་སྒྲོན་
ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་

སྦྱོར་བ། བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། སྦྱོན་པ་
མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། སྦྱར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། ཆོད་
མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། དུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དག་
རྒྱལ་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
མཆོན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཆོན་མ་སྦྱོན་ལམ་ཟད་པ་
དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཆོད་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྒྱལ་པ་བརྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

ཅེ་སྦྱོར་མཆོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོད་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོད་ཅེ་སྦྱོར་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་རྟོད་ཁོ་ནར་ཡོད། རྒྱལ་འབེལ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟོད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ལྷག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པར་འབེལ་
བ་བརྒྱ་བྱག་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཅེ་
མོ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བརྟན་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་གཞན་དོན་ལ་མི་ཕྱིད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་རྒྱུད་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་བཟོད་པ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སེམས་ཀྱང་གནས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྤྲིན་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ལས་འདས་

པ་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ། ཆོས་
མཆོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད།
ས་མཚམས་ཆོས་མཆོག་ཁོ་ནར་ཡོད།

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་
གཉེན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་རྒྱུས་གཉིས་ཡོད། ས་
མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྒྲུབ་པ་ཞེས། བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། གཉེན་སོ་
རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲུབ་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་
གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དགྲ་ཡོད། ས་མཚམས་སྒྲུབ་ལམ་ཁོ་ནར་
ཡོད།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་
བསྐྱེམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་ཡུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་བུར་ཡུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་
སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
དོན་གཅིག །

ལོག་པར་སྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་
བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་
ཡུར་པ་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱུས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་
གཟུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྒྱུར་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དཀོན་

མཚོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཐུབ་པའི་
མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ལམ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ། སྒྲོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་འཐད་དང་
དེ་ཡི་ནི། །རྩ་བོ་ཉིད་རིས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་
པའི་དོན་དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་། །སྦྱོར་དང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་
ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་
དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲོམ་པ་དང་། །སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་
ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད།

མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ།

མཐར་ཁྱིམ་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ་མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ་ནས།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བའི་བར་དུག །སངས་རྒྱས་རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་
མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། ཆོས་རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། དགེ་འདུན་རྒྱུས་སུ་དྲན་
པའི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། གཏོང་བ་
རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། ལྷ་རྒྱུས་སུ་དྲན་པའི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ། དངོས་
མེད་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཁྱིམ་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་
དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །མཐར་ཁྱིམ་
པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ས་མཚམས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་
རྒྱན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་རྒྱན་ཆད་ན་ཡོད།

སྐད་ཅིག་སྐྱོར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི།

སྐད་ཅིག་ལ། གཅིག་གི་མངོན་ཚྭ་གསུང་ཆུབ་པ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་
བཞི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དུ་ཚྭ་གསུང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་
རྣམས་ཀྱང་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞིར་
ཏུ་ཡུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དུ་ཚྭ་གསུང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་ཏུ་
བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞིར་ཏུ་ཡུར་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། རྟོར་
ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞིར་
ཏུ་ཡུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བའི་
མཆོན་ཉིད། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་ཀྱིས་རྟོར་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཞིར་ཏུ་ཡུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞི་པོ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱོར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི།

རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཐུག་དེ། རོ་བོ་
ཉིད་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཡུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱོ་
དང་། སྐྱོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཡུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱོ་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

ཡོངས་རྒྱལ་པོ་ཅན་དང་། ཁྱིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྐྱེ་
མཐར་ཐུག་དེ། ཡོངས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་པ་ལྷ་ནི། གནས་དེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་
བཞུགས་པ། སྐྱེ་དེས་པ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུམ་པ། འཁོར་དེས་པ་བྱུང་མེས་པ་
འཕགས་པ་གསུག་གིས་བསྐྱོར་བ། ཆོས་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ།
རུས་དེས་པ་འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་རྟོང་གི་བར་རུ་བཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་མཆོམས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྒྲུལ་པ་ནི། ཁྱེས་པའི་སྒྲུབས་སུ། རེས་པ་སྒྲ་དང་མི་ལྡན་པའི་
རབ་ཏུ་སྒྲེ་བའི་གཞུགས་སྒྲ་མཐར་བྱལ་དེ། སྒྲུལ་སྒྲའི་མཆོག་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བ་
སྒྲུལ་སྒྲ། སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲ་དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་
ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་པའི་
 སྐབས་སུ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ངི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུན་པ་དེ།
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཛན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་
 ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། ས་མཚམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། རང་གི་རྒྱར་ཡུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་བདག་སྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱ་བ་ལུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
 དང་། བྱེད་པ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད། དང་སོ་ནི་གཏུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་
 བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 བྱེད། དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བརྒྱན་ཡོད། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་
 བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། སུ་ཇག་ཏྟེ། །

དོན་བདུན་རྒྱུ་ལྷོ་མ་ཆོག། །བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཅིག་དུ་བརྒྱ་གཅིག། །བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
གསུམ་བཞི་དང་བཞི། །མཁ་མཁྱ་ཡོ། ། །

༡། རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་མེད་དང་པོ།

ཀྱུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

ॠॡॢॣ।॥०१॥

༡༩། །གང་གི་ཞབས་རུལ་གཙུག་གིས་གྲུས་མནོས་པས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་
 རྒྱལ་མིང་། །ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གཏན་འཛིན་པས། །རྩི་བཅུན་སྒྲ་མ་
 རྒྱས་ལ་གྲུས་ལྷག་འཆལ། །རྒྱལ་བའི་མཁུན་བརྩེ་མ་ལུས་གཅིག་བརྩུས་པ། །གང་ཞིག་
 རིང་ནས་སྟག་པའི་སྟར་བསྟེན་པས། །ཟབ་མོའི་གནས་ལ་སློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པ། །འཇམ་
 དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་འདུད། །སྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་སྟམ་མེ་
 བ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱན་ནས་
 གསལ་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་གཉིས་རྒྱལ་ཡུར་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་
 པས་ཀྱན་རྩིབ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་རྩིབ་སྤྲས་ཆེ་དོན་དམ་ཉམས་འལུར་བ། །ཉག་ཆད་
 མཐར་ལྟའི་གཞན་དབང་ཡུར་པ་ཡི། །སྟོ་དམན་རིགས་པའི་སྟང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །དྲི་
 མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་བཤལ་ཅིང་། །ལྷང་ཅམ་གཅིག་སུར་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་
 དང་། །གང་དག་རྒྱང་རྒྱང་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་
 གཟུང་ཕྱིར་བཤད། །གསུང་རབ་མཆོ་ཆེན་ཞེ་བདུན་སྟུང་ཤིང་གིས། །ལེགས་པར་བསྟུབས་
 ལས་ལྷང་བའི་བདུད་ཅི་དེས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་ནད་བཅོམ་ནས། །སྟོ་ལྟན་འཆི་
 མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་སྟོབ་བྱ། །སྟུང་བའི་བསྟན་པ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །གཞན་ལ་བརྩེ་
 བའི་བསམ་པས་འདིར་བཤད་གྱི། །ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པས་དཀྱུགས་པའི་ཡིད་བོར་ལ། །ཆེ་
 གཅིག་གྲས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་

ལ། བདག་ནི་ཐོས་ཏུང་སྤངས་པའི་སྟོབས་དམན་ཡང་། །དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་
མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྟོ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཏུ་མ་ཡུར་པའི་སྤྲུན་མངའ་
བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བྱངས་སྤང་བ། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་ཡུར་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་
ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་བར་འགོ་བ་དང་
མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྤྲུབས་མེད་པ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ། བདག་མེད་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་
མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་སྟོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སངས་
རྒྱུ་བཙུན་ལྟན་འདས་དཔེ་ལྷ་མེད་པ་དེས། འགོ་བ་མུངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་
དགོད་པའི་སྤྲད་དུ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་
སྤྲུལ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་མར་ཡུར་པའི་སྟེན་བྱས་དགོངས་
པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པས། དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་
ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀའ་ཉེ། དེ་
ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་
གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིགས་
ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་མོར་གྱིས་
དབུལ་པ་དག་ལུང་ཅམ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལུང་གི་གནོད་བསྐྱབ་ལ་མ་སྟོས་པར་རིགས་པས་
བྱབ་པ་མི་སྲིད་སྟམ་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་
པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་དང་བུལ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དེ་
ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཆད་མ་
ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིང་། དེ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འབྱུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་

པ་འགྲེལ་ཞིང་གཙོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་མངོན་པའི་
བསྐྱབ་བཙུག་མང་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལྷས་
ལྷ་བྱ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྐྱབ་བཙུག་ཤེ་བཏུན་མཛད་ལ། ལྷས་ལ་རྒྱས་འཁྱིང་བཏུས་
གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྐྱབ་བཙུག་རྣམས་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ། །

མཆན་དོན་དང་འབྲུར་ལྷག

【註】

ॐ नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་
 དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བྱ་ཞེས་པ་པོད་གྱི་
 སྐད་དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འབྱུག་ལ། ལྷ་ཏུ་འཇལ་བ་ལ་འབྱུག་པས་དང་པོར་
 འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྲུར་དུ་མཛད་ནས་ཆད་མ་ཞེས་བྱའོ། །བྱུར་གྱི་ལྷ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་
 ལྷ་རྩ་ལྷ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །ཀྱུ་རྩོལ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་ཆད་
 མ་ཀྱུན་ལས་བདུས་ལ་ཡང་ཆད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བར་
 འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྟགས་པའི་ཐེབ་སྦྱར་ཅན་གྱི་ཆོགས་
 བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱར་བའི་བར་ཆད་ནི་བའི་
 ཆད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་གྲས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉི་ཤེར་དགོད་པ། བཤད་པ་
མཐར་ཐིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐབས་སུ་
འགོ་བ་དང་། སྐབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་། ལྷ་
དང་དྲང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པར་ལྷོ་ལ་བྱག་བྱས་པ། སངས་རྒྱུ་བཙུངས་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐབས་སུ་སོང་བས་ནི་གནས་སྐབས་ཚཱ་པའི་བར་
ཆད་ནི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱུན་བཙུངས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་འབྲེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དོན་མེད་
པར་ཐལ། རྒྱ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ལུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་
ཡང་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ལུང་ལ་བསྟོས་པས་བྱེད་པ་མ་དེས་ལ། རྒྱ་ལུང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་
དོན་ཡིན་ན་ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་ངག་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་
ངག་ཡིན་ཡང་སྐབས་འགྲོའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ངག་དེ་ཁོ་
ན་ལས་འཇུག་པ་ཉགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀླང་པ་བྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། ཕྱི་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྐབས་
སུ་སོང་ནས་ལྷས་ངག་གིས་འདུད་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་སྟོ་གསུམ་ཆར་གྱིས་འདུད་
ཅིང་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་བསྐྱུན་རྟོ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་
ལུན་ཆོགས་ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་
གཉིས་དེ་ནས་ཀླང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །ངག་འདི་བསྐྱུན་བཙུངས་ཀྱི་ལྷས་རྣམ་གཞག་
ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྟོར། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་
སུ་དཔག །ལྷར་སྤང་བཙུངས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། སྐབས་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྷར་

སྤང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་
ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྤྲུམ་
ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་གྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་དང་པོ་
གཉིས་དང་གྱི་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་
གསུམ་ག་ནས་སྟོན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་ནི། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲུག་བཅུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་
དྲུངས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་ནི་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་
སོར་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲུམ་ཅན་ལས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་མི་རུས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་ལྟར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྲུམ་
མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐེན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་རི་
སྟེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
རྣམས་ལག་མཐེལ་གྱི་སྤྱུ་དུ་ར་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་རི་སྟེད་པ་མཐེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ལུན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་
མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་པའི་གཟུགས་སྤྲུལ་རྣམ་པ་
གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་སའམ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་
བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་
ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཀྱན་དུ་འཕམ་ཀྱན་ནས་

བཟུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་
བྱེད་པ་དང་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་
གསུང་གི་འོད་ཟེར་དྲག །བཟོད་བྱ་ནམ་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་
ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་རྩས་ཀུན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་
དང་བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྩས་པ་ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་བྱ་བ་
པར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གང་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟོས་ལྟར་
འདས་དེ་ལ་ཐུག་འཚུལ་བ་ནི་སྤྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གྲས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཚོས་
ཅན། གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་མངའ་ལྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ཐུག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དགོས་འབྲེལ་ངག

【རྩ་བ།】

སྤྱི་ཐོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཚལ་ཕྱེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་
རྩམས། །དོན་ཀྱི་མི་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐུག་དོག་གི་མ་དག་གིས་ཐུང་བར་
ཡང་། །ཡོངས་རྒྱར་དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་མན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་འདྲ་
མེད། །ལེགས་ཉི་ཐུན་ཐིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་རྒྱར་ལེན་བརྟེན་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་
བ་རྟེན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེས་བརྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་དོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བརྟེན་
པའི་དགོས་པ་དང་། ཤུགས་བརྟན་སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བརྟེན་

པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ཕྱོག་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་
བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཚུམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་
ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རྣམས་འགྲེལ་འདྲི་ཚུམ་པ་ལ་
དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེན་ནས་ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་
དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྤར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་
ལས་བདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གློམས་པར་བྱས་པས་དེས་ཐུགས་སྟོགས་
ནས་ད་དུང་ལྷུར་ཏི་དང་ལེན་ཆེད་ཆེར་བསྟེན་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་
ནོ། །སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལྷུར་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་ཚོམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གཤགས་
པ་བདུག་ལ་རྣམས་འགྲེལ་འདྲི་ནི་སྟེ་བོ་གཞན་པ་ལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་པན་པ་བྱ་ཆེན་
པོར་འཕྱར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་འདྲ་མེད་དེ། སྟེ་བོ་པམ་ཆེར་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོང་། ལྟ་དེ་
ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་སྟོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་པམ་པ་ལ་ཆུགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་
ལ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཅམ་སྟོན་པའི་
པམ་པ་ལ་ཆགས་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཕྱག་དོག་པའི་དྲི་
མ་དུག་གིས་རྒྱུད་དཀྱགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བར་ཡུང་ཡོངས་སུ་ལྷུར་པ་དེས་ན་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་སྤང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དཀྱགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་
བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། །དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་
ཀྱང་གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་
ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྤྱར་རོ། །

འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ།
ཡང་ན་འདི་བརྒྱམས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་

གཤམ་ཚས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བཅམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་ཚཱ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་པོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་མཐུན་ཁྱེན་དང་བལ་ཁིང་འགལ་ཁྱེན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་པོ་གཞན་སྤྱི་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྒྲིབ་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་ལ་སྤང་བ་དོར་བ་དང་གྲས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བཅམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་པའི་ཚིག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་ཚཱ་པ་པོ་ལ་སྤྲུག་དོག་གིས་སྤང་བ་མི་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྤོང་གི་སྒྲོན་དེ་དག་སྤོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྟ་དོན་གཉེར་བའི། ཉན་པོ་སྤོང་ཅས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྟན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤོང་གི་སྒྲོན་དངོས་སྤྱི་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྤིང་རྗེ་བསྟན་བཅོས་ཚཱ་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཚཱ་པ་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྤོང་པ་པོ་སྤྲུག་བསལ་གི་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུག་བསལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྤིང་རྗེ་ཚཱ་པའི་རྒྱར་སྟོན་བཞེད་ནས་སྤྲུག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་པའང་ཡིན། ཞེས་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་འདི་ནི་སྤར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པས་ད་རི་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྟམས་དུ་སེམས་པའང་ཚཱ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚཱ་པ་ལ་དགའ་བ་སྒྲིབ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཚས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཅམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་གཞོན་པར་བཞེད་ནས་ཚཱ་པའི་

ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་འདིའི་
 དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལུན་དག་རང་ལ་སྟོད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་
 རྟོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་སྟོན་ལམ་ཡང་
 ཡང་གདབ། མ་ཚང་ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལུན་པར་འགྱུར་སྟམ་ཏུ་དེའི་རྒྱུར་ཆོགས་གསོག་
 པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་འབད། གཞན་ཏུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་
 ཤེས་གང་། །དེ་ནི་བྱབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན། ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་གྱི་སྦྱོར་ཏུ་གོ་
 བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་ན་སྟམ་པས། ཐོས་པ་དང་
 བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གསལ་འབྱེད་པ་ཅམ་
 དང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། བྲགས་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་
 ཏུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་ཁམ་པོ་ཆེ་
 གསོག་པས་མཁས་པ་སྡེ་མ་དག་གསུང་པ་ལྟར། གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་
 མི་གོ། བསྟོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བས་སྟོོ་ཁོས་དང་ལུན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་
 གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་
 ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་སྟོད་མ་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་བར་བསྟན་རྟོ། །

གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།

【ཙ་པ།】

རྒྱལ་མཆོན་དེ་ཆས་བྱང་པ་ཡི། གཏན་ཆེགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། མེད་ན་མི་
 འབྱུང་དེས་ཕྱིར་རྟོ། །གཏན་ཆེགས་རྣམ་ཐོང་དེ་ལས་གཞན། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་
རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། རྟོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་རྟོག་སྤྱན་པོའི་རྟགས་
སུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་
མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མངོན་
སྤྱུང་དང་པོར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སྤྱུང་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་
དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་
སྤྱུང་གིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ཅུས་ལ། དོན་བྱེད་སྤྱང་ཅན་གྱིས་
དོན་ཐོབ་པའི་ཅུས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བཅུས་པ་དང་རྣམ་པར་ངེས་
པ་ཉིད་ཅུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྟོན་པར་ཐལ། མངོན་སྤྱུང་དང་པོར་བཤད་
ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཚད་མ་གཉིས་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སྤྱུང་ནི་རང་ལས་
ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་
ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཅུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་
བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། བན་པ་དང་མི་པན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱང་བ་ནི་

ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཆད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཆད་མར་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྟོན་ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་ལེགས་པར་བྱ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྦྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པར་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྟེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆད་མའི་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་མེད་དང་པོ་འདིར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བྱ་ནས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་རོ། །

འོ་ན་དང་པོར་གཏན་ཆོགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་

གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྩ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་རྩ་འབྱུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་
 དེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྤྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
 ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སློན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གོ་སྟེ་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་རྩ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙུ་པོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བསྟོན་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་
 རྟོགས་རྒྱས་ལ། རྗེ་བདུན་འབྲེལ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་
 བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེས་ན་གཞན་རྩ་རིམ་པ་གཞན་རྩ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྟོགས་ཚོས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་བཞིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་
 གངས་དེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་པ་
 རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བསྟན་པའི་སློན་ནས་ལུ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན།
 སྤྲེལ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་
 ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་སྟོགས་ཚོས་དང་། སྟོགས་
 བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཉིད་རྩ་དེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོགས་ཚོས་
 འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་
 ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ཅན། རྟགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་
 ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷན་མ་ཀྱན་གྱིས་རྒྱས་པར་
 འཆད་ལ། རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་སུའི་རྟགས་ལས་སྟེས་ཞེས་
 པའི་བར་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་གྱིས་འཆད་

དོ། ཀླུ་པ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་པེ་མི་འབྲུག་
 བ་དེའི་རྒྱུ་བཤད་དུ་མི་བྱུང་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
 གསུམ་པའི་རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་པ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་
 ལྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟོན་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་བཟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གྲང་འབྲེལ་བ་དེས་ལྷན་ལ། སྟོན་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གངས་པེ་དང་འབྲེལ་བ་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་
 སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འབྱུར་རོ། འོ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་
 པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་དེས་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ། ཚུལ་གསུམ་
 ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་ལྷར་སྤང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྷན་པར་དེས་ཐིག་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་མ་གསུམ་གྱི་རྩེ་སུ་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་
 ལྷར་སྤང་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་དང་ཐེབ་སྟོན་གྱི་དབང་ལས་ཐ་མར་བཟུན་གྱི། ཚད་མས་
 དེས་པའི་རིམ་པ་ལས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་དེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 པར་མི་དེས་པ་ལྟར། ལྷར་སྤང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྷན་པ་མ་དེས་པར་ཚུལ་གསུམ་ཡང་
 དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་དེས་སོ། །

ཐོགས་སྒྲུ།

གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པ་ན། ཚད་གཞི་ལ་ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཐོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་
 འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྤང་ཡང་རྟགས་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་
 མིང་གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེའི་སྟོན་ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འཕྲག་

པས་རིམ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུང་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་དང་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཁེགས་ན་
 ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་རྟུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་
 དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱས་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་དེའི་ཆོས་བྱབ་ཅས་
 རྗེས་བྱབ་སྟོན་པའི་སྐྱ་ལས་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྐྱ་
 རྗེས་པའི་སྟོན་རུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཟུང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་
 པར་བཏུན་པ་དང་སྐྱ་འགལ་བའི་སྟོན་རུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཚྡོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་
 ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚྡོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་
 མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་
 པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱས་ཆོགས་དོན་བཟུང་ན་རྟགས་དེ་
 ཆོགས་དོན་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རུ་བཏུན་པ་དང་སྐྱ་འགལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་བཟུང་ན་རྗེས་བྱབ་སྟོན་པ་དང་སྐྱ་རྗེས་པའི་སྟོན་རུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚྡོད་གཞི་
 ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚྡོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་ལན་རུ་མི་རུང་། རང་
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཚྡོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་
 བ་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་མི་
 འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཡང་རྗེས་སྟོན་རུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་སྟོགས་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། རྗེས་བྱབ་
 གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་
 གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་
 མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་རྗེས་པའི་སྟོན་
 ཅན་རུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཏུན་པས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་བྱབ་པ་གཅིག་

བརྗོད་པས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བཟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
དུ་བསྟན་ནས་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་
ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་ཚོད་གཞི་ལ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཚོས་ཅན་རང་མིང་
གིས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྟོང་དགོས་
པས་རྟོགས་དགའ་ལ། སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་ཚོད་
གཞི་བདེ་བྲག་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ལྟག་མ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

འབྲས་ཉགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས།

【ཅེ་བ།】

ཚུལ་རང་བཞིན་གྱི་ཚེད་ཅིག མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི། །གཏན་ཆེགས་
རང་བཞིན་ཡོད་ཅན་དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྱུབ་
པའོ། །དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་རྒྱུ་བ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་
ནས་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཞུང་གི་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་
བྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་ཀྱི་བསྒྱུབ་
བྱ་ལ་དགག་སྒྱུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྱུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྱུབ་བྱའི་ཚོས་དང་ངོ་བོ་
ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱའི་ཉགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལས་སྒྱུས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བ་སྒྱུ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། སྟོ་
བ་སོགས་སྒྱེ་བར་མཐོང་བས། སྒྱུ་བོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ།
མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཚུ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་

བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ།
འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། སྟོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་
དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། ཆང་
མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་
གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་བྱུ་བ་སྟེ་རྗེས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ།
མེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་བཞིན་
དུ་དེ་ཉིད་བྱུ་བ་མཐས་རྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་མེ་བྱུ་བ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་
ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདྲོད་པའི་ཚུལ་
འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པས་
ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱུ་བ་པས་གཏུན་ཆོགས་སུ་
འཐད་དེ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །མའི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་
ཡོད་ན་དུས་ན་མ་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱ་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་
འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པ་དེ་
ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྐྱེ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་
སོ་མི་འདྲོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕྱར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཆང་
མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུ་བ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་
འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་
པ་གསུམ་མོ། །

མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་རུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་རུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྒྲ་མར་འཕྱར་རོ། རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་རུ་བ་ཙམ་བཞོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་རུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། བྱིད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྒྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱིས་གང་སྒྲས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྒྲ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས། གང་སོང་བ་དེ་སྒྲ་རུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཞོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཞོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་རུ་བ་རང་མཚན་བཞོད་ལ། རྟགས་སུ་སྦྱི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་མི་སྦྱོར་བས་ན་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། ཡང་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་རུས་སྒྲ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་རུ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་རུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རུ་བ་ཆོས་ཙན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་བཞོད་ན་གོ་བྱེད་རུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱས་ཐ་དད་མི་སྤྱིད་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བ་བཟུན་མི་རུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་རུ་མར་འཕྱར་བས་ལྟ་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་པ་གི་ན་རུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྟམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་རུ་བ་ཉིད་སོང་བ་ལྟེ་བའུ་ན་གི་དགོངས་པ་ཆ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་འོ་པོ་ཐ་མི་དད་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཙན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དྲུང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཙན་གྱི་དོ་པོ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་རྟོག་ཀྱང་གོ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་རུ་བསྐྱེད་

པའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྒྱུ་
འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཅམ་ནས་རང་ཆས་སུ་རྒྱུ་
སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅམ་བཤད་ནས་འོག་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རུང་བའི་ཚོད་སྤང་དང་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་
བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

༡༡། ལྷོ་རྒྱུད་ཆོག་བརྒྱད་མ།

སྤང་རི་ཐང་པ་རྩོ་རྩེ་མེད་གོ།

༡༡། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། འོན་
མཆོག་སྤང་པའི་བསམ་པ་ཡིས། ཉུག་རྩ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག གང་རུ་སྤྱད་ང་
འགྲོགས་པའི་ཆོ། བདག་ཉིད་ཀྱན་ལས་དམན་བལྟ་ཞིང་། གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་
ཡིས། མཆོག་རྩ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག སྤྱོད་ལམ་ཀྱན་རྩ་རང་རྒྱུད་ལ། རྟོག་ཅིང་
ཉོན་མོངས་སྤྱེས་མ་ཐག བདག་གཞན་མ་རུངས་བྱེད་པས་ན། བཅོན་ཐབས་གདོང་
ནས་བརློག་པར་ཤོག རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་ནི། སྤྱིག་སྤྱག་དྲག་པོས་འོན་
མཐོང་ཆོ། རིན་ཆེན་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། རྟེན་པར་དཀའ་བས་གཅེས་འཛིན་
ཤོག བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྲག་དྲོག་གིས། གཤེ་སྤྱར་ལ་སོགས་མི་རིགས་པའི། བྱོང་
ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་ཤོག གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་
བཅགས་པའི། རིེ་བ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་གིས། ཤིན་རྩ་མི་རིགས་གནོད་བྱེད་ནའང་། བཤེས་
གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག མདོར་ན་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཡིས། ལན་བདེ་མ་
ནམས་ཀྱན་ལ་འབྱུང་། མ་ཡི་གནོད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན། གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་
པར་ཤོག རྟེན་དག་ཀྱན་གྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི། རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་སྤྲགས་པར། ཆོས་
ནམས་སྤྱེ་མར་ཤེས་པ་ཡིས། ཞེན་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཤོག ཅིས་པ་འདི་ནི་བཀའ་
གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྤང་རི་ཐང་པ་རྩོ་རྩེ་མེད་གསུང་པའོ། །

༡༡། ལམ་རིམ་བསྟན་དོན།

རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ།

༡༡། །སུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བས་བསྟན་པའི་སྒྲ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐྱོང་
བའི་གསུང་། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་རིམ་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཤུགས་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མགོས་
ཕྱག་འཆོལ། །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི་སྤྲུལ་གྱི་མཆོག །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་ཁུར་
བསྟན་མས་ནས། །གངས་མེད་ཞིང་དུ་སྤུལ་པས་རྣམ་རྟེན་བ། །མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །རིམ་བཞིན་དགོངས་
པ་འགྲེལ་མཛད་འཇམ་སྤིང་རྒྱན། །སྤྱོད་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་
སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་
པའི། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་པའི་ལམ། །མ་ནོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་གནད་བསྟན་
པའི། །གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་
ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་འཇུག་དོགས་མཆོག །བཙེ་བས་
བསྟོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་
འཆོལ། །འཇམ་སྤིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྟན་པའི་བ་དན་འགྲོ་ན་ལྟར་རེ་
བ། །སྤྱོད་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ནི། །སྟོང་གུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐྱོང་བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་
བོ་སྟེ། །གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་རྒྱ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཆོའང་ཡིན། །བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་པར་འཆར་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྤྱག་རྟེན་པ་དང་། །ཉེས་སྟོང་

ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་བསྐྱང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་ནི། །སྐལ་ལྷན་དུ་
མས་བསྐྱེན་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ །སྤྱི་བོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་
འཕྲིག་དཔྱད་ལྷན་སུ་ཞིག་ཡོད། །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བཟུ་བཟུ་བ། །ཚུལ་འདི་ཐུན་
རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆོགས། །ཁྲབས་
ཆེན་སྤྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། །

དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ངེ་སྟེད་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་
ཅ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་པ་བྱ། །མཐོང་ནས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་
པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་
འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆོལ་ལོ། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་
ལྷག །འདི་འདྲ་རྟེད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེད་དཀའ་འཛིག་སྒྲ་ནམ་མཁའི་སྟོག་
དང་འདྲ། །ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀྱང། །སྦྱར་བ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་གུར་ནས། །ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆོལ་ལོ། །

ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་མི་སྤྱིའི་གདེང་མེད་ཅིང་། །དེ་ཡི་འཛིགས་སྦྱོབ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་དུ་ངེས། །དེ་ཕྱིར་སྦྱབས་འགོ་ཤིན་དུ་བཏན་པ་དང་། །དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ་
མེད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ལེགས་བསམས་ནས། །ཁྲང་དོར་ཚུལ་
བཞིན་སྦྱབ་ལ་རག་ལས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་
འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆོལ་ལོ། །ལམ་མཆོག་སྦྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆོང་བའི་
རྟེན། །མ་རྟེད་བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཆོང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། །སྟོ་
གསུམ་ཕྱིག་ལྟང་དྲི་མས་སྦྱགས་པ་འདི། །ལྷག་པར་ལས་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་གནད་ཆེ་བས། །རྒྱན་
དུ་སྟོབས་བཞི་ཆོང་བར་བསྟེན་པ་གཅེས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་
བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆོལ་ལོ། །

སྤྱི་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། བཅར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་
སྐྱེ་ཁོང་། ཀྲུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། འཁོར་བའི་ཙྰ་བ་གཙོད་
ཚུལ་མི་ཤེས་པས། སྤྱིད་ལས་ངེས་འབྱུང་སྟོང་ཤས་བཟན་པ་དང་། འཁོར་བར་གང་གིས་
བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། བཅར་འདོད་
བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཚལ་ལོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། རྒྱལ་མེན་སྟོང་པ་རྣམས་གྱི་
གཞི་དང་རྟེན། ཆོགས་གཉིས་ཀྲུན་ལ་གསེར་འབྱུར་ཅི་ལྟ་བུ། རབ་འབྱམས་དགེ་ཆོགས་
ཟུང་པའི་བསོད་ནམས་གཏིར། ཇི་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཔའ་བོ་རྣམས། རིན་ཆེན་
སེམས་མཆོག་སྤྱགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛིན། རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་
བགྱིས། བཅར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཚལ་ལོ། སྦྱིན་པ་འགྲོ་བའི་རེ་སྐྱོང་ཡིད་
བཞིན་ནོར། སེར་སྤྱི་མཐུད་པ་གཙོད་པའི་མཚོན་ཆ་མཆོག མ་ཞུམ་སྤྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྟོང་། སྦྱན་པའི་གྲགས་པ་སྟོགས་བཅུར་སྟོག་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་ཤེས་ནས་
ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དགོ། ། ཡོངས་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ལམ་བཟང་མཁས་པས་བརྟེན། རྒྱལ་
འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། བཅར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཚལ་
ལོ། རྒྱལ་བྱིས་ཉེས་སྟོང་དྲི་མ་འབྱུང་པའི་ཆུ། ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཁྲ་བའི་
འོད། སྐྱེ་དགུའི་དབུས་ན་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་བརྒྱུད། སྟོབས་གྱིས་བཞིགས་པ་མེད་པར་
འགྲོ་ཀྲན་འབྱུང། ཇི་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་དག་ལྷངས་པའི་བྱིས་སྤྱོད། དམ་པ་རྣམས་གྱིས་
མིག་བཞིན་བསྐྱུང་བར་མཛད། རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། བཅར་
འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཚལ་ལོ། བཟོད་པ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ལ་རྒྱན་གྱི་
མཆོག ཉོན་མོངས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྲན་གྱི་ཕུལ། ཞི་སྤང་ལག་འགྲོའི་དགུ་ལ་ནམ་
མཁའ་ལྗིང་། ཆོག་རྒྱུབ་མཚོན་ལ་སྤྱོད་པོ་ཆ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཤེས་ནས་བཟོད་མཆོག་
པོ་ཆ་ལ། རྒྱལ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་མཛད། རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་
ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། བཅར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཚལ་ལོ། མི་ལྟོག་བཟན་

པའི་བཙུན་འགྲུས་གོ་བཤོས་ན། །ཡུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་ཟླ་བཞིན་འཕེལ། །སྤྱོད་
ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་བཙམས་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ཡིད་
བཞིན་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལེ་ལོ་ཀུན་སེལ་བའི། །རྒྱལ་བ་ཆེན་བཙུན་འགྲུས་རྒྱལ་
སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བཙམས། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་
འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་
པོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་
ལ་འཇུག །ལུས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་བདེ་ཆེན་འདེན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་
དབང་པོ་རྣམས། །རྣམ་གཤམ་དག་འཛོམས་ཏིང་འཛིན་རྒྱུ་དུ་བསྟེན། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་
ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །ཤེས་
རབ་ཐབ་མོའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག །སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་རྒྱངས་ནས་འབྱིན་པའི་ལམ། །གསུང་
རབ་ཀུན་ལས་བཟུགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཏེར། །གཏི་ལུག་ལུན་སེལ་སྒྲོན་མེད་མཆོག་དུ་
གྲགས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐར་འདོད་མཁས་པ་ཡིས། །ལམ་དེ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་
པར་མཛད། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །ཆེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ཅམ་ལ་འཁོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་གཙོད་པའི་
རྣམ་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཁི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཇི་ཅམ་དབྱུང་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་ལྟོག་པས། །ཡིན་ལུགས་སྤུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཁི་
གནས་རྟ་ལ་བསྒྲོན་ནས་ནི། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཆོར་རྣམས་ཀྱིས། །མཐར་
འཛིན་དམིགས་གཏོད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པའི། །རྒྱལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ཡངས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །ཆེ་གཅིག་
གོམས་པས་ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པ་ནི། །སྒོས་པར་ཅི་འཆལ་རྒྱལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ཡི། །སོ་
སོར་རྟོག་པ་ཡིས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ། །གཡོ་མེད་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡི། །ཏིང་
འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་ཁི་ལྷག་གཉིས། །བྱང་འབེལ་སྤུབ་ལ་བཙུན་རྣམས་ལ་མཆོར་

ནོ། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །

མ་ཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་ཉིད་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་པ་
གཉིས། །བསྐྱོམས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བུ་འབྲེལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་སྐྱུང་བའི་ཕ་རོལ་
འགོ་བར་བསྐྱགས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྟོགས་རེའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཆོམ་པ་མེད་པ་སྐྱལ་
བཟང་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་
བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་
མཆོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་བྱ་མོང་ལམ། །རྗེ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དེད་
དཔོན་གྱི། །མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཐེའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེར། །ཞུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་
མན་ངག་བསྟེན་པ་དེས། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས། །རྒྱལ་འབྱོར་
ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་
ལོ། །རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །སྐལ་བཟང་གཞན་ལའང་ཕན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ། །གོ་སྐྱེའི་ངག་གིས་བཤད་པའི་
དགོ་བ་དེས། །འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་དང་། །འབྲེལ་མེད་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་
ནི་སྟོན་ལམ་འདེབས། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ། །ཐར་འདོད་བྱིད་
ཀྱང་དེ་བཞིན་འདེབས་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་
བྱང་བུ་བྱས་པ་འདི་ནི། མང་བུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྟོང་སྟོང་བ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་
གྱིས། །འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བུ་སྐྱུར་བའོ། །

ཐོན་བཞི་པ།
བསྟན་ཆེན་འཛིན་གྲུའི་སློབ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་སློབ་གཉེར་ཁང་གིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
གཙོ་སྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བློ་ཤེས།

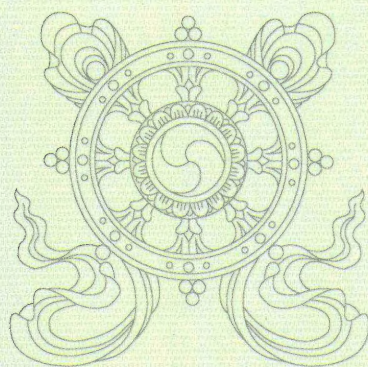
*

གཞུག་ལག་ཕྱིང་བ་པར་སྒྲིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤིག 36.75 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཅུ་བ།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-4) གློ་རྒྱ། 68.00

定价：68.00 元（全 4 册）